

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 16
Február 2015
číslo 2

**Účast' na referende
- darček pre d. o. Mareka
Duchovná obnova
ružencového bratstva v Ovčí**

Boj za rodinu pokračuje

V posledných týždňoch sa viac ako inokedy diskutovalo, rozmýšľalo, argumentovalo, ale aj zavádzalo o rodine, o manželstve, o deťoch. Verím, že mnohí z nás sme rozmýšľali o takých prirodzených hodnotách, akými sú otec a mama.

Pred pár rokmi by sme to „odbili“ odpoveďou raz-dva. A dnes sme tlačení skupinkou ľudí, ktorí prekrúcajú základné hodnoty, ktorým morálne hodnoty veľa nehovoria, aby sme sa bránili, formulovali, ale aj vysvetľovali. Len oni nevysvetľovali, postavili to len na útoku voči sebe, na diskriminácii.

Byť diskriminovaný znamená, že je mi upierané právo. Ale oni to právo nedostali, uzurpovali si ho. Právo moci a peňazí. Išlo im o deti, ale nie o tie svoje. Nárokovať si na deti je právo? Nikto sa nepýtal detí, čo chcú? Neverím, že by sa našlo dieťa, ktoré by povedalo, že chce dvoch otcov alebo dve mamy. Som vďačný každému, kto dal hlas rodine, životu. Kto sa postavil za práva detí na otca a mamu.

Z našej farnosti sa referenda zúčastnilo v priemere 70 percent ľudí. Predsa 21 percent nás vracia do reality na Slovensku. Sebareflexia je namieste, byť presvedčivejším kresťanom. Boj za rodinu pokračuje. Vyprosujem veľa síl, odvahy a hlavne lásky v rodinách, aj mimo nej.

d.o. Marek

OBSAH**ÚVODNÍK**

Boj za rodinu pokračuje	2
Modlitba k Svätej rodine	3

KATECHÉZA

Homília na 6. nedeľu cez rok B	4
Podakovanie Aliancie za rodinu	6
Pôst a zdržiavanie sa	7

ROZHOVOR

D. o. Peter Fogaš	8
Manželstvo a rodina	12
Nechajte mi moje sny	16

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Duchovná obnova RB v Ovčí	17
Pracovala na krásnej liturg. priestoru	18
Rodina	20
Pieseň záchrany	23

SPEKTRUM MLADÝCH

Všetky rozhodnutia sa nás týkajú	25
Máš problém? (31. časť)	26
Ahoj deti!	27
Trampoty v manželstve (88. časť)	28
Stalo sa, stane sa	29
Prehľad bohoslužieb	30

SNÍMKY

Titulka:	F. Štofaňák
Vnúťorná predná:	M. Magda
Vnúťorná zadná:	E. Jenča
Vonkajšia zadná:	E. Jenča

SPEKTRUM**Vydáva:**

Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu

Za vydanie zodpovedá:

Mgr. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Mgr. Anna Blizmanová

Grafika: Martin Magda

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116

www.vitaz.rimkat.sk

e-mail: vitaz@rimkat.sk,

spektrum@rimkat.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

repro: Spektrum

Modlitba k Svätej rodine

Ježiš, Mária a Jozef,
vo vás kontemplujeme
žiaru pravej lásky,
na vás sa s dôverou obraciame.

Svätá nazaretská rodina,
urob aj z našich rodín
miesta spoločenstva a
večeradlá modlitby,
opravdivé školy evanjelia
a malé domáce cirkvi.

Svätá nazaretská rodina,
nech sa viac v rodinách nezakusuje
násilie, uzavretosť a rozdelenie:
každému, kto bol zranený alebo pohoršený,
nech sa čoskoro dostane útecha a uzdravenie.

Svätá nazaretská rodina,
nech budúca biskupská synoda
dokáže všetkých nanovo upevniť
vo vedomí posvätného
a nedotknuteľného charakteru rodiny,
jej krásy v Božom pláne.

Ježiš, Mária a Jozef,
vypočujte a vyslyšte našu prosbu.
Amen.

HOMÍLIA

na 6. nedeľu cez rok B

Ponúkame vám pre duchovné obohatenie sa homílie nášho rodáka, kňaza Mgr. Jána Biroša.

Keď ich duchovný otec doniesol do redakcie, veľmi som sa potešil, lebo nám do nášho duchovného života pribudne aj jeho dlhoročný pohľad na našu vieru cez vysluhovanie sv. omši, zložených z bohoslužby slova a bohoslužby obety.

"Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť"

Keď sa tak nedeľu čo nedeľu schádzame okolo oltára, počujeme Božie slová a pozrieme sa vzájomne na seba, neubránime sa tomu, aby sme na sebe nevideli nedostatky a podobné veci, ktoré nás vzájomne odcudzujú. A predsa sme tu. To preto, že Boh a jeho vôľa i jeho láska v Kristovi k nám je silnejšia než to, čo nás rozdeľuje. Doprajme mu, aby svoje dielo zjednotenia a lásky medzi nami doviedol až do konca.

Všimnime si tiež a lutujme svoje vlastné hriechy, ktoré naše okolie musí znášať, aby sme túto svätú omšu dobre využili.

Drahí bratia a sestry, hrozná je nemoc malomocenstva tela, ale hroznejšie je malomocenstvo duše, ťažký hriech. Dnešné evanjelium hovorí o malomocenstve tela, ale na jeho obraze si môžeme ľahko ukázať škaredosť hriechu - malomocenstva duše.

(Malomocenstvo tela) Prvé čítanie z tretej knihy Mojžišovej hovorí o malomocenstve takto: „Ak vyrazí niekomu na holej koži biela škvrna, príznak zhubného malomocenstva, nech je privedený k Áronovi, alebo k inému kňazovi. Ten vyrážku prehliadne a zistí, či ide o skutočné malomocenstvo a rozhodne, aby bol odlúčený od ostatných zdravých spoluobčanov.“

Malomocenstvo vzniká bacilmi podobnými bacilom tuberkulózy. Nemoc začína zmalátnením končatín, horúčkou, poruchami v zažívacom a nervovom ústrojenstve. Na koži sa začnú objavovať škvrny, ktoré bývajú spočiatku fialové, potom spopolavejú, alebo zblednú a nakoniec sčernejú. Škvry sa potom šíria, zaberajú čoraz väčšie plochy a menia sa na vredy, ktoré praskajú. Stáva sa tak, že celé údy, zvlášť uši, nos a prsty odpadávajú. Prirodzene, že pukajúce hnisavé vredy a zahŕňajúce mäso šíri nezniesiteľný zápach a buď v ľuďoch hnus. Pretože na túto hroznú chorobu nebol kedysi liek, jediným ochranným prostriedkom bolo vylúčenie zo

ský ľud putoval púšťou) a potom mimo ľudskej osady.

Všetci ľudia sa malomocných veľmi stránili a vyhýbali sa im. Len Pán Ježiš sa nevyhýba úbožiakovi v evanjeliu, keď ten padol Ježišovi k nohám a prosil ho: „Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.“ Pán Ježiš má liek aj proti tejto hroznej chorobe - svoju všemohúcnosť a nebojí sa náказы. Dotýka sa ho milosrdne a hovorí mu: „Chcem, buď čistý! A hneď z neho malomocenstvo zmizlo“ (Mk 1 40-42).

(Malomocenstvo duše) Oveľa horšie a nebezpečnejšie ako som vám tu na príklade malomocenstva tela vysvetľoval je malomocenstvo duše - hriech. Pravda, o to hroznejšie a nebezpečnejšie, že navonok je často neviditeľné. No o to viac pustoší dušu a robí ju v Božích očiach ohavnou. Podobnosti týchto dvoch malomocenstiev sú veľké. Malomocenstvo

Na duši sa objavia najprv ľahké škvrny, ľahké previnenia, uvažovanie o zlom, zanedbávanie dobrého, zvlášť modlitby, ľahké záľuby v zmyselnosti, márnivosti, požívačnosti, neúprimnosť, lož a lenivosť.

spoločnosti - izolácia. Je to strašná choroba, dedičná a nákazlivá. Preto nariadil Mojžišov zákon: „Ktokoľvek bude poškvrnený malomocenstvom a podľa rozsudku kňaza bude odlúčený, nech má rúcho roztrhnuté, hlavu odkrytú, ústa šatkou zakryté...“ Toto všetko sa robilo na znak smútku a malo sa volať, že je nečistý a poškvrnený. Po celý čas svojho malomocenstva bude nečistý bývať osamote za táborem (pokiaľ izrael-

napáda telo bacilmi, ktoré sú prenosné a nákazlivé. Predpokladom malomocenstva duše je zlá náklonnosť, sklon k hriechu, ktorý sme zdedili spolu s našou ľudskou prirodzenosťou od svojich prarodičov. Preto nikto nie je od hriechu imúnny, odolný. Každý okrem najsvätejšej Panny Márie je k hriechu naklonený, náchylný. Bacilom, ktorý tento nebezpečný sklon prebudí, je zlý príklad a pokušenie, ktorý nás

ilustračná snímka: Martin Magda

všade a neustále obklopuje a preniká. Keď sa tie útoky nahromadia a zosilnejú, človek v odpore voči nim zmlátnie, ochabne, prestane mu „chutiť“ modlitba, sviatosti aj Božie slovo. Až človeka nakoniec premôžu. Na duši sa objavia najprv ľahké škvrny, ľahké previnenia, uvažovanie o zlom, zanedbávanie dobrého, zvlášť modlitby, ľahké záľuby v zmyselnosti, márnivosti, požívačnosti, neúprimnosti, lož a lenivosť. Potom sa vytvoria vedy, ktoré sa prejavujú stále viac väčšími previneniami. Neposlušnosťou, zmyselnosťou, nepoctivosťou, krádežami, zanedbávaním povinností ako je práca, nedeľná svätá omša, sviatosti, vlažnosť a zanedbávanie mravných zásad vôbec.

Človek sa premení v zapáchajúcu nádobu hriechu. Boh ho opúšťa viac a viac, až sa od neho odvráti s odporom celkom. Je vyhostený z Božieho kráľovstva, zo všetkej účasti na prirodzených dobrách a milostiach a často i od ľudskej spoločnosti.

Musí byť izolovaný, aby nenakazil a neničil aj druhých.

Keď sa svätej Margite M. Alacoque zjavil Pán Ježiš, hovorila: „Bolo mi neznesiteľnou trýžňou ocitnúť sa pred Bohom a Jeho svätosťou, keď som sa previnila nejakou nevernosťou a nie je takých múk, ktoré by som radšej nepodstúpila, ako by som musela znášať prítomnosť Boha tak svätého, keď bola moja duša poškvrnená nejakým hriechom. Bolo by mi tisíckrát milšie vrhnúť sa do žeravej pece.“ Toto napísala vo vlastnom životopise.

Stará legenda rozpráva o Márii Magdaléne, že raz, keď si prišla vypočuť kázeň nazaretského proroka, vyparádila sa do najnádhernejších šiat, aké mala, navoňavkovala sa a šla ako pyšná páva na námestie. Keď okolo nej prechádzal Kristus, ich pohľady sa stretli. Ale Kristov pohľad bol taký, aký raz vrhne na zatratených. Magdaléna sa ho tak zhrozila, že zbledla, srdce sa jej zastavilo a klesla k zemi. Je to síce

legenda, ale tak podobne to isto raz bude pri stretnutí sa s hriešnikom s Večným sudcom. Jeho pohľad bude strašne bolestivý a duša sa sama radšej vrhne do najhlbšej pekelnnej priepasti, než by sa musela pozerieť na drviacu Božiu svätosť.

Aby sme sa raz tohto strašného stretnutia nedežili, podme radšej s dnešným malomocným k milosrdnému Spasiteľovi, pokiaľ žijeme. On je ešte vždy ochotný odpustiť nám a očistiť nás. Vrhme sa s lútosťou k jeho nohám v spovednici, aby nás očistil vo sviatosti pokánia skrze svojho zástupcu, ktorému dal moc prehlásiť nás za čistých a uzdravených Božím menom a Božou mocou vyrieť nad nami požehnané slová: „Chcem, buď čistý!“

Mladí moji bratia a sestry, chlapci a dievčatá, Kristus vás volá mojimi ústami: „Chcem, buď čistá, buď čistý! Synu, dcéra, odpúšťajú sa ti tvoje hriechy. Choď v pokoji.“

Amen.

Mgr. Ján Biroš

Pod'akovanie Aliancie za rodinu

Vážení podporovatelia ochrany detí a rodiny,
dovoľte mi poďakovať sa Vám za všetko, čo robíte pre ochranu detí a rodiny, naozaj si to veľmi ceníme a vnímame obrovské množstvo práce, ktorú ľudia po celom Slovensku urobili v posledných týždňoch. Veľká vďaka Vám!

Takmer milión občanov (944 674) zdvihlo v referende hlas za hodnoty, za rodinu, deti, manželstvo. To je nevídané, občianska spoločnosť ukazuje, že od štátu, politikov chce prorodinné politiky a nie predefinovanie rodiny.

Výsledky ÁNO/NIE hovoria veľmi jasnou rečou - súhlasilo s nimi vždy viac ako 90% hlasujúcich:

Manželstvo je zväzok muža a ženy - súhlasí 94,50%.

Deti majú právo na otca a mamu v adopcii - súhlasí 92,43%.

Rodičia a deti majú právo odmietnuť takú výchovu o sexualite či eutanázii, s ktorou nesúhlasia - súhlasí 90,32%.

O tých, ktorí neprišli hlasovať, nie je možné povedať nič iné, iba že nevyjadrili svoj názor.

Ďakujeme tisícom dobrovoľníkov, státisícom hlasujúcich občanov, ktorí nepodľahli obrovskej antikampani, akú Slovensko nepamätá. Referendum ako najdemokratickejší nástroj s legitimitou potvrdenou Ústavným súdom zamerané na práva detí a rodinu, bolo zatláčané do polohy nenávisťného, čo sme opakovane odmietali a vyzývali na slušnú argumentačnú diskusiu s úctou ku všetkým ľuďom. Názoroví oponenti odmietli verejnosti vysvetľovať svoje postoje, pričom nikto nevyvrátil, že pre dieťa je najlepšie vyrastať s otcom a mamou, že rodičia majú právo rozhodovať o výchove ich detí v intímnej oblasti.

Kampan' priniesla mnohé zistenia o našej spoločnosti a demokracii na Slovensku, z ktorých si treba zobrať ponaučenie:

- politici mali možnosť ukázať, aké hodnoty vyznávajú a my občania sa na základe toho môžeme nielen o rok rozhodovať, kto nás bude zastupovať,
- médiá si, žiaľ, neplnili úlohu sprostredkovateľov diskusie, ale často stáli na strane oponujúcej referendu - legitímnemu hlasovaniu občanov o hodnotách, ktoré chcú odovzdať svojim deťom,
- tí, ktorí veľmi často slobodu používajú ako frázu, tentokrát diskusiu a slobodu vyjadrenia názoru odmietali a spochybňovali.

Kiež by sme mohli osobne poďakovať každému, kto nepodľahol šírenému strachu a prišiel vyjadriť svoj názor. Keďže to asi nebude možné, tak aspoň takto ešte raz **ĎAKUJEME**.

Aliancia za rodinu ako občianska iniciatíva podporovaná viac ako 140 organizáciami a nespočetným množstvom jednotlivcov, ktorí denne pomáhajú rodinám, mládeži, opusteným či chorým a starším ľuďom, bude naďalej žiadať, aby rodina bola v centre všetkých politik.

ĎAKUJEME ešte raz a IDEME ĎALEJ :o)

TOMÁŠ KOVÁČIK
Aliancia za rodinu

ilustračná snímka: Martin Magda

Pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu

Zdržiavanie sa jedenia mäsa sa má zachovať každý piatok roka, ak nepripadá naň niektorý deň uvedený medzi slávnosťami; avšak zdržiavanie sa mäsa a pôstu (jedla) sa má zachovávať na Popolcovú stredu a v Piatok umučenia a smrti Ježiša Krista. Zákon zdržiavať sa mäsa zaväzuje tých, ktorí dovŕšili 14. rok života; zákon pôstu však zaväzuje všetkých plnoletých až do začatia 60. roka života.

mäso: od 14 r. - do smrti;

pôst (jedlo): 18 - 60 r.

Rodičia sa majú starať, aby aj tí, ktorí pre maloletosť nie sú viazaní zákonom pôstu a zdržiavania sa mäsa, boli vychovávaní k pravému zmyslu pokánia. Výnimku tvoria vážne chorí ľudia. (Kán. 1251, 1252, CIC)

Odpustky v pôste

1. Kto koná pobožnosť krížovej cesty pred riadne ustanovenými zastaveniami, môže získať za obvyklých podmienok úplné odpustky. Vyžaduje sa, aby sa pohyboval od jedného zastavenia k druhému a rozjímal o umučení a smrti Pána Ježiša. Ak sa koná pobožnosť verejne, stačí, ak sa pohybuje ten, čo vedie pobožnosť. Tí, čo sa pre vážnu prekážku nemôžu zúčastniť na krížovej ceste, môžu získať tie isté odpustky, a to čítaním a rozjímaním o umučení a smrti nášho Pána Ježiša aspoň nejaký čas.

2. Veriaci, ktorý sa v piatok v pôstnom období pomodlí po prijímaní pred obrazom Ježiša Krista Ukrižovaného modlitbu Dobrý a preláskavý Ježišu, môže získať za obvyklých podmienok úplné odpustky. -re-

Duchovný otec Peter Fogaš

Na zastupovanie nášho duchovného otca Mareka došiel do našej farnosti mladý kňaz košickej arcidiecézy, momentálne na štúdiách v Ríme Peter Fogaš.

Priateľ a súkmeňovec nášho mimoriadneho rozdávatela, akolytu Erika Kostelníka.

Tradíciou je urobiť rozhovor pre náš časopis a tak novú tvár predstaviť našim čitateľom. Stalo sa tak aj v jeho prípade.

Hoci tento rozhovor bol urobený ešte v minulom roku, nič nestratil na autenticite. Ponúkame vám ho v plnom znení.

snímka: Martin Magda

Toto je priestor, duchovný otec Peter, aby ste sa bližšie predstavili našim čitateľom.

Narodil som sa v roku 1980. Pochádzam z rodiny, v ktorej nás bolo päť súrodencov, tri sestry a dva bratia. Detstvo som prežil v Tulčíku, základnú školu som tiež tam absolvoval. Na strednú školu som chodil do Prešova, bola to Obchodná akadémia.

Nie je to pravidlom, ale často sa stáva, že povolanie a volanie do kňazskej služby sa začína už v detstve. Ako to bolo u vás?

Povolanie som pocítil približne vtedy, keď som sa pripravoval na sviatosť birmovania. Boli to také prvé jednoduché nápady, myšlienky, že by som mohol byť kňazom, že toto by bolo to, čo by chcel odo mňa Boh. To boli moje prvé myš-

lienky a hneď následne za nimi nasledoval môj vzdor. A v takomto zápase som prežíval vlastne celú strednú školu. Na jednej strane bola príťažlivosť duchovného povolania a na druhej strane moje myšlienky, že to nebude také ľahké. No a tak som najprv išiel na Prešovskú univerzitu na Filozofickú fakultu, tam som bol dva roky. Po dvoch rokoch som zanechal toto štúdium a išiel som do seminára. To povolanie, ktoré som veľmi silno cítil v svojom vnútri, nakoniec zvíťazilo. A keď som v jubilejnom roku 2000 nastúpil na bohoslovecké štúdiá, nikdy som už toto rozhodnutie neofutoval.

Bola vo vašom okolí nejaká osoba, ktorá vás v tomto rozhodnutí posilňovala, ktorá vám podala pomocnú ruku, ktorá vás svojím

spôsobom viedla?

V prvom rade to bola moja rodina, lebo sme katolícka rodina. Mal som deda, ktorého som veľmi obdivoval a mal rád. On mal sestru, rehoľnú sestričku, ktorá ma tiež posilňovala a v neposlednom rade mal veľký vplyv na moje rozhodnutie aj náš vtedajší farár v Tulčíku, duchovný otec Jozef Kvartek. Jeho pôsobenie, vplyv a príklad kňazstva som veľmi vnímal. Číže skladalo sa to z viacerých malých čiastočiek, ktoré vcelku spôsobili moje rozhodnutie a povolanie. Aj keď určite rozhodnutie bolo iba moje samostatné, nikto ma neposielal, nikto iný ma k tomu netlačil. Prijal som to ako Božiu vôľu.

Študovali ste už v seminári v Košiciach. Kto boli vaši spolužiaci?

Vtedy sme nastúpili dvadsiati, približne polovica postupne poodchádzala zo seminára. Tá polovica, ktorí sme zostali, sme aj ukončili štúdium a boli vysvätení a môžem povedať, že sme veľmi dobrá partia. Spomeniem napríklad Vlada Štefaniča, kaplána vo Veľkom Šariši a asi štyria ďalší spolužiaci sú v Košiciach vo farnostiach. Bol som vysvätený v roku 2007.

Porozprávajte nám o svojich pôsobiskách. Kde bola vaša prvá kaplanka?

Prvou kapláňkou bolo Humenné, farnosť Pod Sokolejom. Táto farnosť je už aj pre vás známa, keďže váš bývalý duchovný otec Oliver Székely od vás odišiel práve tam. Bolo to miesto, ktoré som vôbec nepoznal a to bolo dobre. Je to nová sídlisková farnosť, nový kostol, nová fara, dvaja farári a jeden kaplán. Počas môjho pôsobenia tam postavili veriaci aj ďalší kostol vo filiálke v Hažíne nad Cirochou. U mňa naozaj platilo to,

čo sa zvykne hovoriť, že „prvá kaplanka - prvá láska.“ Cítil som sa tam veľmi dobre, a to aj vďaka dobrej „partii“ na fare, dobre sme si rozumeli s kňazmi a aj vďaka dobrým ľuďom. Tam je dobrý katolícky Zemplín a rad sa tam vraciam aj napriek tomu, že na fare sa kňazi vymenili. Bol som tam pred mesiacom, slúžil som tam svätú omšu. Číže to boli tri roky môjho kňazského pôsobenia. Potom som bol rok v Prešove na Sekčove vo farnosti Krista Kráľa. No a po roku som išiel študovať do Ríma.

Porozprávajte nám, ako ste sa dostali na štúdiá do Ríma.

Celé to vzniklo tak, že som si povedal, že ešte by bolo dobré, keby som sa trochu, tak povediac, potrápil štúdiom. Tak som išiel za otcom arcibiskupom Mons. Boberom a po konzultácii s ním a po zistení iných skutočností, ako to bude so štipendiom a iných okolnostiach ma nakoniec uvoľnil z pastorácie na štúdiá spirituality. Sú rôzne odbory, ale ja som si vybral odbor spirituality a študujem ho na Pápežskej univerzite Gregoriána.

Toto je dôležitý odbor pri výchove nových kňazov.

Áno, je to presne tak. Práve ten prvý rok, čo som tam študoval, bol presne na toto zameraný. Cirkev za posledných pätnásť, dvadsať rokov pochopila, že potrebuje kvalifikovaných vychovávateľov kňazov. Viac sa do toho investovalo a školy či už v Ríme, či vo svete ponúkajú kurzy s týmto zameraním pre kňazov, rehoľné sestry, alebo aj pre laikov, ktorí spolupracujú na výchove nových kňazov. Aby táto výchova bola profesionálnejšia a nie iba čosi improvizované. No a po roku, ktorý bol hlavne na

toto zameraný, sú ďalšie štúdiá všeobecne venované kresťanskej špiritualite.

Čo sa dá v Ríme na týchto štúdiách zažiť okrem toho teoretického?

Moje vzdelávanie nebolo len teoretickým vzdelávaním, to znamená prednášky, knihy, práce a skúšky, ale robili sme počas toho prvého roka aj exkurzie po rôznych inštitúciách v Ríme, aj vo Vatikáne. Navštívili sme za rok asi osem rôznych seminárov, ktoré sú na území Ríma, rehoľné semináre, medzinárodné semináre. A potom sme navštívili šesť kongregácií, kde s nami rozprával priamo prefekt pre danú kongregáciu, prípadne jeho zástupcovia. Mali sme takú možnosť pozrieť sa do jej vnútra, ako samotná kongregácia funguje. Toto bolo pre mňa tiež veľkou školou, za ktorú som vďačný. Číže zo štúdia bolo to, čo by som chcel vyzdvihnúť. A čo ďalšie? Nuž samotný Rím ponúka stále veľa možností, slávností, môžeme trochu nahliadnuť aj do talianskej pastorácie a podobne.

Spomínali ste na svätej omši oboch terajších Svätých Otcov. Stretli ste sa s niektorým osobne?

Nie, osobne nie, ale chodievame na sväté omše na veľké sviatky, ktoré slúži, alebo slúžil Svätý Otec. Tam sme pridelení ku kňazom, ktorí rozdeľujú sväté prijímanie a to je nás tam niekedy aj dvesto, tristo kňazov na jednej svätej omši a možno aj viac. A keď je svätá omša v Bazilike svätého Petra, tak sme naozaj v tesnej blízkosti pri Svätom Otcovi, čo je pre nás naozaj vzácna chvíľa, takisto aj byť v kruhu kardinálov, ktorých tam je tiež veľa. Takže osobne som sa nestretol, ale príležitostí byť jeho

ilustračná snímka: Martin Magda

v blízkosti bolo viac. Napríklad bol som veľmi rád, keď som mohol byť na vianočnej svätej omši, ktorú slúžil Svätý Otec Benedikt XVI. Aj keď vtedy ešte nikto netušil, že to je jeho posledná omša vo funkcii pápeža.

Ako na vás pôsobí monumentálnosť Ríma?

Paradoxne. Je to skutočne mohutnosť, ale v porovnaní s tým množstvom veriacich, ktorí tam prídu, sa to javí ako malé. Až tam si človek uvedomí veľkosť cirkvi, tam krásne vidno, keď prichádzajú pútnici. Aj to nám môže demonštrovať silu a univerzálnosť cirkvi. Keď som to zažil prvýkrát, bol to taký malý šok, ale keď dlhšie a viackrát som to prežil, tak už to človek inak vníma. Tí, ktorí tam študujeme a máme svoj program a štúdium, tak už nestíhame chodiť

na všetky tie slávenia.

Aj napriek tomu, že ste kňazom, mali ste tam v Ríme aj nejaký zážitok, ktorý na vás zapôsobil obzvlášť silno duchovne?

Prvý rok, keď som tam bol, sa hovorí, že ten prvý rok študenta v Ríme je najťažší. Zvyká si na jazyk, všetko je v taliančine, zvyká si na cestovanie do školy. Dennodenne cestujeme do školy ráno hodinu a pol metrom, čiže aj to je náročné. Keď som bol prvý rok v Ríme, v našej arcidiecéze sa slávil Rok svätého Ondreja. A ja som cestou k mojej škole objavil jeden taký kostolík. Veľmi sympatický a pekný, taký nenápadný a zasvätený práve svätému Ondrejovi. Je medzi Španielskym námestím a fontánou di Trevi. A tam som chodieval. Veľmi rád si spomínam na tie momenty ráno pred školou, že som tam pri-

šiel, pomodlil sa breviár. Tam som prosil svätého Ondreja o pomoc a spájal som sa aj v duchu s celou našou arcidiecézou. Tie chvíle si pamätám, boli pre mňa osobne silné a toto ma posilňovalo. Tento kostol bol ešte známy aj tým, že práve v ňom mal svätý Maximilián Kolbe primičnú svätú omšu, je tam aj jeho busta. Svätý Maximilián je aj mojím birmovným, patrónom, tak o to viac som mal k tomuto kostolíku blízko.

A ešte jeden duchovný zážitok spomeniem. Chodievame do Cascie, to je talianske pútnické miesto, kde je vystavené telo svätej Rity. Pre Talianov je patrónkou nemožných prípadov a zúfalých stratených vecí. Tam chodievame počas roka vypomáhať a robiť spovednú službu pre pútnikov z celého sveta. Tak tam pri tejto svätici a

v tej atmosfére už nie veľkomesta Ríma s jeho mohutnosťou, ale v takej intímnosti malého mestečka v horách, tam som zažil silné osobné chvíle modlitby, zamyslenia sa a rozjímania. Stále sa rád vraciam k tejto svätici.

Žijete v určitej komunite. Spomeniete nám aj nejaký zážitok z tohto prostredia?

Žijem a bývam v kolégiu svätého Cyrila a Metoda, kde je rektorom náš Vlado Stahovec. Pre nás Slovákov je to úžasná inštitúcia, lebo sme v podstate v slovenskom prostredí, máme tam slovenské jedlo a tí starší odovzdávajú skúsenosti tým mladším. Horšie je to len v tom, že je to trochu ďalej od Ríma a tak musíme veľa cestovať.

Jeden z posledných zážitkov bolo to, že som prvýkrát išiel do San Giovanni Rotonda, to je od Ríma asi 400 km. Je to krásne miesto, aj veľa Slovákov tam prichádza.

Pripravujete sa na výchovu nových kňazov. Prenesme sa do nášho domáceho prostredia. Po revolúcii sa veľa mladých mužov hlásilo do seminára, v posledných rokoch to upadá. Dokonca vraj jeden jediný kandidát sa prihlásil do seminára. Ako to vnímate?

Môžem povedať iba môj subjektívny názor. Za posledných pätnásť rokov tie čísla sú nízke. V podstate počet kňazov pred pätnástimi rokmi v seminároch v porovnaní s dneškom klesol asi na jednu tretinu. Na druhej strane stále máme dostatok kňazov, stále máme obsadené fary a stále máme ľudí v kostoloch. Bol som pred dvoma týždňami na duchovných cvičeniach v Čechách. Dával ich český biskup Pavel Posad a tam sme tiež trochu hovorili o tejto téme. Otec biskup povedal takú myšlienku:

„Viete, ja mám túto otázku, prečo nie sú chlapci v seminároch, už dávno zodpovedanú. Preto, lebo nie sú deti. Niekedy bolo štyri, päť detí v rodinách. A teraz, keď je v rodinách jedno, dve deti, kto príde?“ Takže problém, že nie sú kňazi, je len reakciou na to, ako funguje spoločnosť. A v porovnaní s tým, čo hovoria kolegovia, ktorí pôsobia v afrických, v juhoamerických krajinách, v Indii, na Filipínach, atď. Kde nie je problémom mať povedzme aj desať detí v rodine, tak aj v seminároch majú plusové čísla a rastúce počty bohoslovcov, takže možno aj toto je cesta.

Ale budme pozitívni, nech nás nestrašia tie čísla, lebo my sa niekedy strašíme číslami a štatistikami. Ide o to, aby sme my, ktorí sme tu a to, čo máme v moci, robili dobre, poctivo, ako vieme, čísla nech počíta história. Ale my máme mať nádej a optimizmus.

Áno, pekne ste to povedali a naozaj tak, ako ste spomenuli aj vo svojej homílii. My máme tendenciu všetko generalizovať a pritom zabúdame na Božiu silu a na to, že Boh sa vždy postará o svoju cirkev.

Áno, je to tak. Teraz, keď som prišiel do vášho kostola, bol som prekvapený, koľko ľudí prichádza na svätú omšu, v nedeľu je tu v kostoloch plno. Ľudia chodia do kostola, my stále máme veľa veriacich. Ani zďaleka nie sme na tom tak, ako povedzme susední Česi.

To neznamená, že sa máme uspokojiť, ale nie je to ani dôvodom na pesimizmus.

A k tomu klesajúcemu počtu bohoslovcov chcem ešte podotknúť, že kňazstvo stratilo pre súčasných chlapcov svoju príťažlivosť. Niekedy to bolo také príťažlivé,

ale po tých desiatich, pätnástich rokoch tu veľkú úlohu zohrávajú aj médiá, ktoré nás vykresľujú iba negatívne. Povedzte v tejto atmosfére 15-ročnému chlapcovi, aby sa stal kňazom. To je pre neho nemožné, nepríťažlivé. Skôr si kladiem otázku, ako z tohto povolania urobiť opäť príťažlivé a zaujímavé poslanie. Aby sa to mladým páčilo, aby pochopili, že ich táto voľba dokáže naplniť duchovne a cez toto povolanie dokážu urobiť veľa dobra pre ľudí, pre cirkev. Čiže aj keď je menej detí a tým pádom aj menej potencionálnych kandidátov, aj napriek tomu máme nejaké možnosti, ktoré sa dajú v tejto veci robiť. Napríklad svojím svedectvom, príkladom svojho života.

Môžete v závere nášho rozhovoru práve týmto smerom tlmočiť nejakú myšlienku do našich rodín?

Viac vernosti tomu, čo je staré a nenechať sa ovplyvňovať módou a novými názormi, ktoré kolíšu a sú neisté. Stále mi to pripadá, že vernosť tradícii, to je ako v cirkvi. Vernosť v rodine tomu, čo bolo dobré doteraz, ostať pri tom, držať sa toho, nehanbiť sa za to. Nepreberať všetko to, čo dnešný svet ponúka. Byť verní sami sebe. Neuzaťvárať sa do tých každodenných starostí, že nám treba zabezpečiť to či ono, finančne a materiálne. Všetko riešime v našom živote a tá jednoduchosť nám uniká. Kardinál Tomko, keď mal pred pár rokmi kázeň v Krakove, povedal tam takúto vetu: „Kedysi bolo viac biedy medzi nami a tá bieda nás viac spájala, teraz nás rozdeľuje toto všetko, čo máme.“ A moja rada znie: jednoducho skromnosť a vernosť cirkvi, sebe a Kristovi.

Ďakujem za rozhovor.

pripravili: M. Magda a Bc. M. Gondová

Manželstvo a rodina – inštitúcia odsúdená na zánik?

Muž a žena sú od prírody obdarení prirodzenou požiadavkou spojiť sa, žiť v určitom spoločenstve lásky a rodinného života. Táto ich najhlbšia prirodzenosť je taká silná, že ich vedie k túžbe vzájomne vytvoriť spoločenstvo, ktoré nazývame manželstvom a neskôr, ak pribudnú deti, aj rodina. Takáto rodina, ktorá vzniká zo vzťahu muža a ženy, je prirodzenou a základnou bunkou spoločnosti a svojim historickým významom predchádza aj samotnú spoločnosť - štát.

Rodina a manželstvo však začínajú mať v posledných desaťročiach inú pozíciu v spoločnosti. Sú vystavené novým faktorom, ktoré ovplyvňujú jej kvalitu, ale aj samotnú existenciu. Globalizačnými tendenciami, rozvojom informačných technológií, zmenou politickej klímy, mobilitou a migráciou sa rodina na Slovensku mení.

2.1 HODNOTY MANŽELSTVA Z POHLADU CIRKVI

Vyššie sme si už načrtli ako sa v dnešnej spoločnosti chápe manželstvo, alebo ako je to podsúvané, aby sa chápalo. Avšak pohľad kresťanskej cirkvi je značne odlišný.

„Pastorálna konštitúcia *Gaudium et spes* (1965) venuje manželstvu a rodine celú jednu kapitolu, ktorá sa zaoberá podporou dôstojnosti manželstva a rodiny. Opiera sa viac-menej o vnútornú povahu manželstva, ako je súlad medzi manželskou láskou a úctou k životu, no venuje sa aj vonkajšej dimenzii, ako je vzťah k cirkvi a starostlivosť o povznesenie manželstva a rodiny vo svete.“ Dnes už svätému pápežovi Jánovi Pavlovi II. veľmi ležala na srdci starosť o manželstvá a rodiny. Výsledkom tejto starostlivosti je jeho encyklika *Humanae vitae* a taktiež exhortácia *Familiaris consortio*, v ktorých sa jasne stavia na stranu života a definuje kultúru smrti, ktorá sa šíri svetom ako mor.

Cirkev jasne definuje v Katechizme katolíckej cirkvi svoj postoj k manželstvu a rodine.

- čl. 369: „Byť mužom“, „byť ženou“ je dobrá a Bohom chcená skutočnosť: muž a žena majú neodhateľnú dôstojnosť, ktorú dostávajú priamo od Boha, svojho Stvoriteľa.

- čl. 372: Keď muž a žena ako manželia a rodičia odovzdávajú svojim potomkom ľudský život, jedinečným

spôsobom spolupracujú na diele Stvoriteľa.

- čl. 371:... muž a žena sú stvorení spolu a Boh chce, aby boli jeden pre druhého.

Prečo katolícka cirkev tak veľmi vyzdvihuje sexuálnu čistotu ako prípravu na manželstvo a potom kontinuálne aj čistotu v manželstve? Cirkev je strážkyňou Kristovej náuky o čistote a tak hovorí, že predmanželský sex je nielen fyzicky nebezpečný a to tým, že prináša množstvo rizík. Ale hovorí predovšetkým o hlbšej úrovni rizika. „Počas sexu vaše telo rozpráva istou rečou. Sex hovorí – „navždy, oddane, trvalo, výlučne“, a to je to, čomu načúva srdce. Ale v nemanželskom vzťahu nemáte úroveň tohto prísľubu. Hovoríte rečou tela v klamstve. Dovoľte, aby sa vytvorilo puto, ktoré však nie je ničím podopreté. To nie je dozeranie na blaho toho druhého. Predmanželský sex dokazuje, iba že si želajú použiť svoje telá ku klamstvu a vystaviť ich riziku, len aby si navzájom na chvíľku „urobili dobre“. To nie je vyjadrenie lásky. Tieto telesné a citové následky, ktoré následne z takéhoto konania vyplynú existujú a nezáleží na tom či v Boha veríte, alebo nie.“

2.2 MANŽELSKÉ KRÍZY

Každé manželstvo občas prekonáva rozličné problémy a krízy, práve to je vyjadrením jeho vývinu.

Krízy, ktoré sa v manželstve objavajú ako prvé sú dôsledkom dozrievania manželov. Na toto dozrievanie je nevyhnutné dožiť si čas. V mužovi sa to prejavuje akýmsi nedostatočným odpútaním sa od matky a jeho následným infantilným prístupom k manželke ako matke. Dá sa povedať, že u muža je to neschopnosť prevziať zodpovednosť a vedúcu úlohu v rodine. Nechce byť hlavou a je rozhodnutý túto funkciu prenechať žene. Manželstvo však nemá byť ani dvojhlavé, ani bezhlavé. Zo začiatku v manželskom partnerovi milujeme svoju predstavu a nie jeho samého. Krásne to vyjadril francúzsky spisovateľ Jacques Chardonne: „Mladí ľudia majú predstavu o láske, ktorá sa nedá prirovnať k nijakému ľudskému vzoru (typu). Musíme sa naučiť milovať človeka takého, aký skutočne je. Toto poznanie otrasie každým mladým manželstvom.“

„Skutočné manželstvo začína vtedy, keď je ja pripravené zomrieť. Keď som pripravený obetovať svoju tvrdohlavosť, svoje milé zvyky, svoje samozrejme právo, svoju osobnú pýchu, svoje súkromné myšlienky, svoju fantáziu. Nejde však o to, aby sme sa všetkého vzdali, alebo sa vydali svojvôli druhého, lež o to aby sme o svojich záležitostiach nerozhodovali sami, ale vždy spolu. Už nie sme ja a ty, ale my.“

Ďalším prvkom krízy v manželstve je vernosť. Na to existuje jednodu-

ilustračná snímka: Martin Magda

chá poučka. Kto svojho partnera skutočne miluje, ten mu je aj verný. Myslím, že sa nenájde ani jeden manželský pár, ktorý by počas manželstva nebojoval s pokušením nevernosti, hoc len tým v mysli. Riešenie je nasledujúce: „Skúsenosti ukazujú, že dobrá manželka nemusí u svojho manžela vyvolávať maximálne erotické vzrušenie. Ale keď muž po čase stretne pre neho maximálne vzrušujúcu ženu, môže mu napadnúť, že sa zmylil, že až teraz stretol svoje šťastie a že zo svojho „nesprávneho manželstva“ musí ujsť. Na to je jediná odpoveď: Keď ponúknete dieťaťu chlieb a koláč, iste siahne po koláči. Keby ste ho však donútili, aby osem dní jedlo iba koláč, už na druhý deň by si prosilo chlieb. Ten jeme celý život a nikomu sa nepreje. Dobrého partnera možno prirovnať k chlebu. Kto ho má, nech zaň ďakujem nebesiam a nikdy nech nesiahne po čo najvábnejšie vyzerajúcom koláči.“

Na manželských krízach má svoju vinu a zámena hlavy so srdcom. Hovoríme o nej vtedy, ak má muž podradnú a žena silnú úlohu. Takéto manželstvo vedie k tomu, že muž podvedome túži nájsť si ženu, ktorá je slabšia ako on, aby ju mohol ochraňovať, aby ona v ňom videla svojho hrdinu a žena zase túži po mužovi, ktorý bude silný, bude mať nad ňou prevahu, u ktorého sa bude cítiť v bezpečí. V tejto súvislosti je aj moc erotiky nebezpečenstvom pre manželstvo. Manželia frigidných žien a tiež ženy, ktorých manželia ich nedokážu uspokojiť, sú vystavené veľkému riziku nevery. Ak sa podcení sila manželskej erotiky, vedie to zvyčajne k rozvodu. Avšak najzhubnejšou ale aj najrozšírenejšou chorobou a ohrozením manželstva je nuda. Nedostatok fantázie a presne rozvrhnutý čas, tichá dohoda, že pohlavné styky sa uskutočnia vždy v stredu a sobotu a nezaberú veľa času, nedostatočná vzájomná otvo-

renosť, samofúbosť a sebalútosť, bedákanie a hundranie. Naproti tomu humor je jeden z najsilnejších protijedov na nudu. Avšak dokonalá láska zaháňa akúkoľvek nudu.

2.3 MANŽELSKÁ LÁSKA

Mladé dvojice, vstupujúce do manželstva to robia preto, že sa majú jednoducho radi, pretože chcú spolu žiť a mať spolu deti. „Pokiaľ ich k sebe ťahá viac než telesná príťažlivosť alebo zamilovanosť, je to v poriadku, pretože skutočná láska im pomôže prekonať nejednu životnú krízu, skúšku či prekážku. Len nech nikto neprepadá trápnemu omylu, že manželstvo je akousi konzervárnou ľudskej sexualitu.“

„Manželská láska je vrcholom citovej disciplíny a je jednak produktom pokojného spolužitia, jednak pokojné spolužitie plodí.“

Až keď je manželstvo z nejakej príčiny ohrozené, prejavy sa skutočná manželská láska. Niektorí povedia: „až keď mi ochorela man-

ilustračná snímka: Martin Magda

želka uvedomil som si ako veľmi ju milujem“, alebo „až keď manžel odišiel za prácou na týždňovky, uvedomila som si ako mi je bez neho smutno.“ Vtedy je láska tou pravou manželskou láskou. Prejavom veľkej manželskej lásky je schopnosť potlačiť v sebe akékoľvek prejavy nevery, nech by boli akokoľvek silné a priniesť tak ľúbostnú obeť v podobe „pokropenia sa ľadovou vodou“, aby sa manželstvo neohrozilo. Ďalším symptómom veľkej manželskej lásky je dôvera, pokojná a neproblematická. Ak manžel bez toho, aby ho prenasledovali nejaké pochybnosti pošle svoju manželku na firemný večierok, alebo aj naopak manželka manžela na futbal, na služobnú cestu, do kúpeľov, atď.

2.4 MANŽELSTVO A RODINA Z POHLADU ÚSTAVY SR

„Ústava SR (ú. z č. 460/1992 Zb.) rámcovo špecifikuje vzťahy súvisiace z manželstvom a rodičov-

stvom v druhej hlave pod názvom „Základné práva a slobody“. Tieto ustanovenia sú veľmi stručné a odkazujú na konkretizujúce právne normy, ktorými sú „Zákon o rodine“ (č. 36/2005 Zb.) a Občiansky zákonník. Zákon o rodine sa zaoberá vznikom manželstva, okolnosťami vylučujúcimi jeho uzavretie, vzťahmi medzi manželmi, deťmi a dopĺňa, že hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a výchova detí. Toto spoločenstvo, založené na právnom vzťahu, je postavené na zásadách dobrovoľnosti a rovnoprávnosti.“

Na poli právnej ochrany rodín a manželstva sa dlhodobo volá po dôslednejšej právnej úprave. Manželstvo ako osobitá a základná jednotka spoločnosti by mala mať zo strany štátu svoje zakotvenie v ústavnom zákone, ktorý by reagoval na možné súčasné ohrozenia a samotné spochybňovania jej prvotného statusu. Je potrebné doplniť

súčasné strohé zakotvenie v Ústave Slovenskej republiky. Najväčším ohrozením definície manželstva a rodiny, ako zväzku muža a ženy, je práve tlak na výlučnosť priznania týchto práv ľuďom opačného pohlavia, a to z prostredia rôznych homosexuálnych združení a gender hnutí.

A tých šíleností, ktoré tradičné genderové hnutia hlásajú, je množstvo. Z nich vyberáme: „Americká profesorka biológie a gender studies na Brown University v USA Anne Fausto Sterlingová navrhuje hovoriť o piatich pohlaviach. Okrem klasických dvoch teda ženského a mužského ešte hovorí o v angličtine herm, ferm a merm pohlaví. Pričom herm má oboje semenníky aj vaječníky, merm má semenníky a ženské genitálie, avšak nie vaječníky a ferm má vaječníky a mužský genitál, ale nie semenníky.“ Predstavte si, keby takéto extrémnosti presadil ústavne čo i len jeden štát a ak

by sa k nemu v záujme liberálneho pohľadu na spoločnosť postupne pridávali ďalšie a ďalšie štáty. Preto je potrebné, aby sme boli obozretní, aby sme v záujme posilnenia manželstva a rodiny vytvárali tlak na verejnú mienku a jasne sa postavili na stranu zdravého rozumu.

3. MOŽNOSTI RIEŠENIA, ABY MANŽELSTVO A RODINA NEBOLI ODSÚDENÉ NA ZÁNİK

Veľkou úlohou manželstva a rodiny je zabezpečiť „ostrov rodiny“. „Ostrov rodiny vyjadruje systém rodiny a to všetkými jej členmi, obyvateľmi a so všetkými objektmi, pre ostrov významnými.“ Ak tento ostrov rodiny manželia nevytvoria, najväčším trpiteľom sa v rodine stávajú deti. Aby sa deti mohli správne rozvíjať, aby sa mohli správne uviesť do spoločnosti, aby neskoršie sami mohli vytvárať zdravé a fungujúce rodiny, aby sa teda mohli socializovať, je potrebné, aby inštitúcie ako je manželstvo, alebo rodičovstvo neboli odsúdené na zánik, ale naopak, aby sa rozvíjali a všemožne podporovali.

„Rodina úmyselnou starostlivosťou a výchovou, ako aj neúmyselným pôsobením, vyplývajúcim zo vzájomných citových vzťahov a spolupráce medzi členmi rodiny a osobným vzorom rodičov pomáha fyzickému, psychickému a sociálnemu vývoju dieťaťa. Dospelí v tomto mnohostrannom vývoji môžu dieťaťu pomôcť premysleným postupovaním a príkladom. Môžu však aj sťažiť alebo spomaliť vývoj, alebo spôsobiť jeho deviáciu, formovanie osobnosti s patologickými vlastnosťami.“ Ak bude naďalej celosvetovo pribúdať krajín, kde sa budú schvaľovať zákony, ktoré či už priamo, alebo aj nepriamo ohrozia rodiny a manželstvá, priamo úmerne bude stúpať aj

počet jednotlivcov, ktorí na takéto nesprávne konanie doplatia svojim životom.

3.1 NEDAŤ ŠANCU DRAHÉMU VOTRELCOVI

V jednom vtype sa tak trochu humorne vraví práve o onom druhom votrelcovi, ktorý sa vkradol do našich rodín a úspešne plní svoju misiu, teda o televízore. Keď sa dvaja Martania vrátili z výpravy na našu planétu, priniesli svojmu vedúcemu televízor: „Nepodarilo sa nám chytiť ani jedného pozemšťana, ale podarilo sa nám zajať jedného z ich bohov.“ Áno, možno je to humorné, ale keď sa zamyslíme nad tým, čím pre mnohé rodiny je televízia, že je skutočne takým malým bohom, že ju deti zbožňujú a starí rodičia aj rodičia ju pozerajú čím ďalej tým viac... Bruno Ferrero v svojej knihe rozoberá túto tému nasledovne: „Televízia spôsobuje problémy nie preto, čo robí, ale preto, že nenechá robiť. Aký by bol rodinný život, keby nejestvovala televízia? Je to hrozná štatistika. Dokazuje, že pre väčšinu rodín „byť spolu“ jednoducho znamená „pozerať televíziu“. Televízia požíra čas rodiny. Čím viac rastie úloha televízie, tým viac sa zmenšuje úloha rodiny. Deti veľmi rady pozerajú aj programy určené dospelým. A tak vidia všetko. No v neporiadku, bez ladu a skladu, bez ohľadu na stupne vyspelosti alebo hodnotiaceho výberu rodiny. Dnes sa dieťa veľmi skoro dozvie, že jestvujú manželia, ktorí klamú svoje manželky, že peniaze sa dajú získať aj lúpežou v banke, atď. Aj televízia a médiá majú svoje nezastupiteľné miesto na poli toho, že manželstvo a rodina sa ocitajú v kríze. Ale vypínač je predsa vždy v našich rukách.

3.2 JEDNO ALEBO VIAC DETÍ

Aj tento aspekt veľmi vplyva na

dnešnú rodinu, na to či sa ocitá v kríze alebo nie. Česká sociologická štúdia má na túto problematiku deťat možností odpovede:

- Rodičia, ktorí sú napojení na trh práce, dokážu s jedným dieťaťom úspešne skĺbiť svet práce a citový svet.

- Jedno dieťa neobmedzí obvyklé a preferované aktivity.

- Snaha zabezpečiť dieťaťu východu.

- Jedno dieťa je kompromisom, v prípade, že manželia majú rozdielny názor na počet detí.

- Slobodné ženy, ktoré sa nechcú vydať, v jednom dieťati uspokojia svoje materské túžby.

- Rodičia tak dlho odkladajú počatie dieťaťa, že sa im už z dôvodu veku podarí počať iba jedného potomka.

- V situácii po rozvoze sa žena už pre ďalšie dieťa nerozhodne.

- Partneri odkladajú počatie ďalšieho dieťa tak dlho, až sú na to starí.

- Zlé skúsenosti s tehotenstvom a výchovou.

Je to sebeckosť, čo manželov núti, aby nemali viac detí, aby veľkodušne darovali život viacerým potomkom, alebo je to len ďalší aspekt dnešnej doby. Veď kolkí aj starší ľudia povedia, že dnes je už nemoderné mať tri, štyri či viacero detí, že je ťažké ich vychovať a dať im všetko to, čo si tá toľko proklamovaná doba od nás žiada. No aj výchova jedináčika je nesmierne ťažká. „Celá rodina a často aj celé príbuzenstvo sa predháva v pozornostiach. Všetko sa odpúšťa, všetko sa ospravedľuje. Chráňte ho pred tým, aby nebolo presvedčené, že všetci sa mu budú podriaďovať. Inak bude nešťastné.“

spracovala Bc. Martina Gondová

Nechajte mi moje sny

Nechajte ma v mojom sne,
neviete si predstaviť,
aká som šťastná,
ako mi je radostne,
môj svet – to je láska.
Nechajte mi moje sny...

Vravíte: „Si žena, matka,
na krku ti päťdesiatka.
Stále v mysli lietaš kdesi.
Chceš byť všetkým na posmech?
Konečne už zisti, kde si,
ako beží tento svet!

Tento svet je pre mňa ťažký,
nechcem chápať jeho chod,
nedorástla moja duša
k veku mojej tela schránky
a tak sa vám divné zdá,
že stále niekam ulietam.

Moja duša musí znášať
s mojím telo bolesti.
Vydržať mu vždy pomáha,
aj pochopiť krutosti,
ktoré naňho doliehajú –
zmysel, aký ony majú.

Keď to občas spolu zvládnu
a telo nič nebolí,
i duša sa rozradostní...
„Ej, telíčko moje milé,
pozri na ten krásny svet,
ako sa nám šťastne žije,
radosť všetko vôkol zrieť.“

Vtedy moja duša sníva,
všetko sa jej ľahké zdá,
každého by objať chcela,
pociť ten si užíva.
Chce zakričať do vesmíru,
že život je nádhera.

Ja som vďačná za tie krídla,
čo ma, kde chcem, odnesú,
vďačná som ja, že viem snívať,
sny nemajú adresu,
sny sú v piesni, slnku, vode...,
všade, kde ich chceme mať.

Aj keď sa vám niekedy
možno „šašom“ zdám,
vôbec ma to netrápi.
Mne je skôr zas toho ľúto,
kto sa nevie zasnívať,
žitia krásy užívať...

Lebo sny sa často plnia,
mne Boh splnil ne jeden.
Križ môj neraz odľahčil,
ba až zázrak učinil.
Ukázal mi z Božej lásky,
že život nie je iba ťažký.

Snívajme si naše sny.
Boh ich s láskou vyplní,
keď s úprimnou čistou dušou,
s bážňou, pravou pokorou
a až s detskou dôverou
otvoríme pred ním srdcia.

Nechajte mi moje sny,
žiť môj život krásny.
Bolesť, radosť k nemu patria,
spolu s láskou, obetou...
s nádejou, že raz sa stretnem
s Jeho tvárou presväťou.

Danka Skačanová (Veľčoková)

ilustračná snímka: Martin Magda

2015

**ROK
ZASVÄTENÉHO
ŽIVOTA**

NÁZORY a SVEDECTVÁ

Duchovná obnova Ružencového bratstva v Ovčí

„Ruženec je najlepším prostriedkom na dosiahnutie dvojakého cieľa: Dobre sa modliť a správne žiť.“

Nedeľa 25. januára 2015 sa pre členov Ružencového bratstva v Ovčí vo farnosti Víťaz stala významným dňom, keď sa po niekoľkých desaťročiach uskutočnila duchovná obnova Ružencového bratstva. Duchovnú obnovu viedol dominikán páter Melichar Matis, OP, provinčný promótor pre ruženec na Slovensku spolu so svojím asistentom pátrom Vincentom. Aj keď nevieme, kedy sa takáto duchovná obnova konala naposledy, vznik tunajšieho Ružencového bratstva sa datuje do roku 1936. Tento údaj nám poskytla Anna Bednáriková, ktorá mala k dispozícii preukaz od svojej matky, ktorá zomrela ako najstaršia obyvateľka obce vo veku 99 rokov.

Po spoločnej modlitbe posvätného ruženca a svätej omši, ktorú celebroval páter Melichar spolu s p. Vincentom a naším duchovným otcom Marekom, ktorý rehoľu dominikánov privítal v našom kostole svätej Barbory, nasledovala prednáška na tému fungovania ružencového bratstva, ktorú spravuje a vedie rehoľa dominikánov.

Ďalej veriacich povzbudil, aby prejavovali záujem o rozjímanie a kontempláciu modlitby posvätného ruženca a aby sa rozhodli pre jednu z troch foriem posvätného ruženca, ktorá im najviac vyhovuje a ktorú budú vládvať splniť. Pre členov ružencového bratstva sa ponúka:

živý ruženec, svätý ruženec a večný ruženec.

Promótor pre ružencové bratstvá ochotne odpovedal, aj na otázky, ktoré mu boli adresované zo strany členov ružencového bratstva. Oboznámil nás aj so stanovami ružencového bratstva, platnými pre celé Slovensko, ktoré sa majú dodržiavať. V diskusii veľmi povzbudzoval ruženčiarov k horlivej modlitbe a k plneniu povinností, ktoré slobodne vzali, alebo zoberú na seba. Zdôraznil najmä tieto povinnosti člena živého ruženca:

1. modliť sa každý deň jeden desiatok posvätného ruženca na úmysel: obrátenie hriešnikov, za živých a mŕtvych členov RB, za rehoľu dominikánov, za svoju farnosť, za duchovných pastierov (biskupov a kňazov)
2. raz za mesiac sa stretnúť na spoločnej modlitbe, po ktorej sa uskutoční výmena tajomstiev.

Člen ružencového bratstva sa nemôže modliť desiatok iného člena, ktorý sa sám nechce modliť. Promótor nám ponúkol spôsob, ako vytvoriť živé spoločenstvo, ktoré sa bude s radosťou schádzať na spoločnej modlitbe v konkrétnom čase a na určenom mieste. Príklad, ako táto spoločná modlitba môže prebiehať, nám každý mesiac ponúka časopis Svätý ruženec.

Na záver duchovnej obnovy sme sa kyticami kvetov úprimne poďakovali dominikánovi p. Melicharovi, jeho asistentovi p. Vincentovi a aj nášmu duchovnému otcovi Marekovi za jeho úsilie, prácu a čas, ktoré musel obetovať, aby sa táto duchovná obnova mohla uskutočniť.

„Duchovný otec, nech vám nebeský Otec v svojej veľkej dobrotivosti odplatí všetky vaše vykonané dobro. Pán Boh zaplatí!“

Týmto chcem poďakovať všetkým členom ružencového bratstva, aj nečlenom, ktorí boli ochotní zúčastniť sa na tejto duchovnej obnove. Poznatky, ktoré tak získali, nech uplatňujú v našom ružencovom bratstve, aj v okolí, kde žijú a pracujú. Vďaka vám všetkým!

Margita Balogová

horliteľka ružencového bratstva, Ovčie

Pracovala na kráse liturgického priestoru

V nedeľu 1. februára 2015 pri sv. omši sme poďakovali Mgr. Terke Andrejkovičovej, ktorá s láskou a pokorou slúžila 25 rokov Pánovi pri výzdobe liturgického priestoru nášej "katedrály".

Zvlášť jej chce touto cestou poďakovať aj celé spoločenstvo ružencového bratstva. Terka, úprimné Pán Boh zaplať!

Košice 28. januára 2015

č.: 351/15

Milá pani Terézia Andrejkovičová,

je to pre Vás určite obrovská Božia milosť a pre veriacich z farskej obce Víťaz zároveň veľký dar Vašej nezištnosti, že ste vytrvalo 25 rokov nepretržite a zodpovedne vykonávali svoju službu aranžérky a kvetinárky vo farskom kostole sv. Jozefa robotníka. Celý ten čas ste skrášľovali liturgický priestor pre slávenie Najsvätejšej obety.

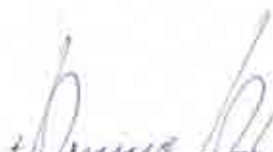
Svoje poslanie ste si plnili veľmi svedomito, s láskou a zbožnosťou. I napriek osobným ťažkostiam, životným križom a problémom ste uprednostňovali túto službu pred osobnými záujmami a inými činnosťami.

Vek i prežité roky v živote človeka nutne a zároveň prirodzene spôsobujú, že ste sa rozhodli zmierniť tempo a odovzdať štafetu tejto Vašej služby mladším. Teraz je tá najvhodnejšia príležitosť na to, aby sme Vám poďakovali za roky strávené v službe Bohu i ľudom.

K mnohým poďakovaniam, ktoré sa k Vám už dostali, chcem dnes pridať aj ja to svoje. Ďakujem Vám za Váš láskavý a zodpovedný prístup a za dlhé roky obety. Zahŕňam Vás do svojich modlitieb a vyprosujem Vám potrebné zdravie i ochranu na príhovor Sedembolestnej Matky Panny Márie a svätého Jozefa. Prajem Vám, aby ste vo svojich rokoch, ktoré Vám Pán ešte dopraje, prežívali radosť z toho, že Vaše životné dielo pokračuje a zveľaďuje sa v tých, čo sa nechajú oslovit' Vašou obetavosťou.

S pozdravom a požehnaním

* Mons. Bernard Bober
arcibiskup – metropolita

Čo sme sa dozvedeli

Vnímavého človeka dokáže poučiť každá udalosť. Takou udalosťou, ktorá nás učí, je aj skončené referendum. Čo sme sa dozvedeli?

Na Slovensku je približne milión ľudí, ktorí dokázali vyjadriť svoj názor a odpovedať na tri referendové otázky. Či sú to ľudia veriaci alebo nie, treba im vyjadriť obdiv a vďaka. Mnohí z týchto ľudí prežili veľa dní v modlitbe, pôstoch a iných duchovných skutkoch, aby celá akcia bola aj pod garanciou Pána Boha. Iní vyvíjali aj verejnejšie aktivity medzi spoluobčanmi a spoluveriacimi, či už súkromne alebo pod značkou kresťanských inštitúcií. Referendum dokázalo ľudí zjednotiť v láske a úcte k Božiemu plánu so svetom, s mužmi a ženami, s rodinou. Referendové čísla naznačujú, že podobný počet navštevuje na Slovensku v nedelu svätú omšu. Na základe poznania slovenských reálií môžeme predpokladať, že možno ešte vyšší podiel ako 20 percent uznáva prirodzené a normálne hodnoty, majú však svoje dôvody, aby to nešli verejne deklarovať.

Ďalej sme sa dozvedeli, že tí, voči ktorým mali byť vraj zamerané referendové otázky, prežili dni pred referendom vo veľkej pohode. Musíme naozaj úprimne závidieť malej skupine ľudí so všelijakou orientáciou, že v jej oddaných službách je celý mediálny svet televízií a novín, ktorý, ako sa to zvykne hovoriť, urobil za nich všetku špinavú robotu. Boh to aj hviezdne chvíle pre všetkých

tých psychológov, sociológov, aktivistov, analytikov, genderistov, komentátorov, novinárov, preplatených zabávačov, ktorí už celé roky s nenávisťou hovoria o všetkom, čo súvisí s Cirkvou a náboženstvom. Dozvedeli sme sa, že väčšina z hercov, ktorí tak radi bojujú za slobodu prejavu, sa nikdy nebude angažovať za morálne hodnoty. To je však historicky späť s touto skupinou ľudí od chvíľ, keď sa z kočovných komediantov postupne stávali filmové hviezdy s vplyvom na formovanie verejnej mienky. Pripomínalo mi to niečo, čo sa za komunizmu nazývalo Národný front. V ňom boh všetky politické a kultúrne zložky, ktoré s vervou bojovali proti vonkajšiemu a vnútornému nepriateľovi.

Dozvedeli sme sa, že veľa politikov, ktorí sú pokrstení a pobirmovaní, malo problém zaujať jasný postoj k referendu. Aj keď ide o Boha, v ktorého veria, ešte viac im ide o voličov a chránia sa čosi zrozumiteľné povedať, aby ich náhodou nestratili.

Je pekné sledovať ekumenický týždeň, keď sa môžu členovia jednotlivých cirkví stretávať a hovoriť o vzájomnej úcte a spoločnom hľadaní pravdy. Nevidel som, že by sa niečo podobné ukázalo aj vo vzťahu k referendu. Aj keď Evanjelická cirkev vydala vyhlásenie, aby sa ľudia zúčastnili referenda, jej jednotliví mienkotvorní členovia toto vyhlásenie spochybňovali. Podobní sa však našli aj na katolíckej strane.

Dozvedeli sme sa, že odporcom referenda v podstate nešlo o ochranu práv tzv. sexuálnych menšín. Veď na Slovensku im nikto neškodí. Aspoň som to v týchto dňoch od nikoho z nich nepočul. Referendum zneužili nato, aby si zgustli na Katolíckej cirkvi. Všetko jej zrátali, lebo ich neposlúcha. Predsa nemôže stále hovoriť o úcte k životu, o Desiatich Božích prikázaniach, o poslušnosti voči Bohu, Ježišovi, Cirkvi a pápežovi. Podobali sa na posadnutého v synagóge, ktorý kričal na Ježiša: „Čo ťa do nás, Ježiš Nazaretský? Prišiel si nás zničiť? Viem, kto si: Boží Svätý“ (Mk 1,24).

Aliancii za rodinu patrí obdiv a vďaka. Nech má odvahu pokračovať. Nemyslím si však, že by mala výsledky referenda komentovať ako úspech. Nemôžeme predsa za úspech pokladať len to, že sa o niečom začalo diskutovať. Vo voľbách a referendách rozhodujú čísla. Kto ich má najväčšie, ten má moc niečo zmeniť. My akurát môžeme nájsť útechu v Bohu, ktorý neberie naše čísla vážne a chráni si to svoje malé stádo, ktoré mu je verné. Musíme sa vnútorne pripraviť, že budeme veľmi často a hlasne počúvať: je po referende, zvyknite si.

O niekoľko dní začíname prežívať Pôstne obdobie. Výsledky referenda nám pomôžu, aby sme ho prežili tým najužitočnejším spôsobom.

Marián Šuráb

(prevzaté z Katolíckych novín)

Rodina

„Prvé manželstvo a prvá rodina sa zrodila už v raji z našich prarodčov Adama a Evy. Ich spoločný život Boh požehnal a uložil im manželské a rodičovské poslanie. Manželstvo a rodinu Boh ustanovil ako trvalé spoločenstvo muža a ženy: „Preto muž opustí otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje“ (Mt 19, 5-6).

Byť dobrým otcom chce byť iste každý chlap. A predsa prichádzajú na človeka chvíle, žeby "so všetkým hodil" a odišiel od svojej rodiny. Stáť pri kormidle svojej rodiny v problémoch ako pri zúrivom vetre nie je vôbec ľahké. Zvlášť, keď v povedomí panuje myšlienka: asi to zabalím, nemám už síl ďalej pokračovať. Deň čo deň stáva sa neznesiteľným a vysoko dvíhajúce sa vlny zlosti snažia sa pochovať všetko, čo človek nadobudol a vybudoval. Lenže maják je stále v nedohľadne. Dobrý veliteľ vie, že je mu zverená moc riadiť kormidlo lode, ktorá môže byť pre posádku rodiny pohromou. Musí teda pevne zviazať kormidlo, nebdá na zavíjajúci vietor a v hlave mu neustále znejú slová: „Plnou parou vpred.“

Každodenný život robí človeka nevšímavým. Svojimi starosťami, ale aj radosťami môže do pozadia zatlačiť dobrý ideál a vznešený cieľ života. Telo rozbúrené pudmi nárúživosti oberá o pokoj duše každého človeka. Lákadla k pohodlnému a pôžitkárskemu životu berú ľuďom modernej doby pokoj a vlievajú do tela adrenalín túžob všetko mať hneď a veľa. Len podliak a človek

bez charakteru zradí svoju povinnosť nepoddať sa pôžitkom dnešného sveta, viesť svoju rodinu aj cez úskalia po ceste do večnej radosti.

Život, ktorý neprináša požehnanie, je bez ceny a nemôže ani očakávať odmenu. Treba využiť talenty, ktoré mu Boh zveril. Tomu, kto o nich nejaví záujem a zneužije ich, „vyhodí von do tmy, kde bude plač a škripanie zubami“. V dobrej rodine panuje láska nielen manžela k žene, ale aj k deťom.

Okolo roku 1840 v západnom Rusku žil v hájovni lesník so svojou rodinou. Boli veľmi šťastní a práve to sa stalo ich problémom. Veľa príkoria narobil lesníkovi mlynár, ktorý mal mlyn za dedinou. Lenže lesník na zlé rýchlo zabúdala a snažil sa ľuďom pomáhať, ako len mohol. Obcou sa rozkríkla správa, že vypukla cholera. Lesník prikázal svojim deťom, aby sa s nikým nestýkali v obave, že by nákaza mohla ohroziť celú hájovňu.

Raz večer, keď sa deti chystali spať, niekto zabúchal na dvere. Hájnik vyšiel pred dom a hneď spoznal vydeseného mlynára, ktorý svojou bledou tvárou vysvetľuje, že uteká pred nákazou a prosí o prístrešie.

Lesník sa ochotne postaral o bezpečnosť detí a mlynára pozval do svojho obydľia. Nákaza na mlynárovi začala účinkovať už v noci. Starostlivosť chorému prejavil hájnik a jeho manželka, ale prekvapovalo ich mlynárovo chovanie. Mysleli si, že sa v horúčkach pomiatol. Raz skryval svoju hlavu do podušky, inokedy bil zaťatou pästou do čela. Mrazivý úšľakob obtieral jeho zamorené ústa a chrapľavým hlasom zvolal. „Vyvezte ma vranám

a vlkom napospas! Ošetrujete netvora! Celkom úmyselne som k vám prišiel s cholerou v tele, aby som vás nakazil!“

Ale dobrí manželia ho ošetrovali aj naďalej a modlili sa za jeho zdravie tela i duše. A Boh ich vypočul. Uzdravený mlynár po niekoľkých týždňoch odchádzal z hájovne s modlitbou na perách a s veľkými slzami, ktoré brázdili jeho prefikánu tvár. Lesník s manželkou ho s úsmevom na perách a priáním všetkého dobrého vypravadili. To bol príklad dobrej kresťanskej rodiny, ktorá správnym príkladom viedla svoje deti.

Boh stvoril anjelov. Jeho slovom ich vzniklo nespočetné množstvo. Mal takýmto spôsobom stvoriť aj človeka? Boh to vidí inak. A tak si múdrosť Božia volí inú cestu. Ak by stvoril Boh každého človeka ako Adama, aký by vtedy bol náš život? Nebolo by otca, matky, ba ani rodiny. Človek by bol človekovi cudzím a život by bol chladný, pustý a smutný. Veď prameňom ovlažujúceho šťastia je láska, a samozrejme, rodina.

Lenže Boh našiel inú cestu, aby urobil obraz sebe podobný. Tri božské osoby sú nekonečne šťastné vo svojej vzájomnej láske, ktorá sa zakladá na tom, že Syn je nepochopiteľným spôsobom splodený z Otca a Duch Svätý vychádza zasa od Otca a Syna. Tu sa mohla stať rodina istým obrazom božstva, keďže ľudia dosahujú svoje šťastie tiež vo vzájomnej láske, ktorá sa zakladá na tom, že rodičia dávajú život svojim deťom. Boh sa teda rozhodol urobiť ľudí účastnými na svojej stvoriteľskej moci. Manželstvom sa má

ilustračná snímka: Martin Magda

človek istým spôsobom zúčastniť na stvoriteľskej moci a na stvoriteľskej radosť. To je dôstojnosť, šťastie, na ktoré pomenovanie nenachádzame slová. Človekom až zimomriavky preniknú, keď pozrie na dieťa, ktoré sa naň pozerá veľkými zvedavými očkami, v ktorých sa zrkadlí duša, ktorá je stvorená na obraz Boží a má žiť večne. Syn Boží zomrel za tú dušu a nebeské knieža ju stráži. Aký blažený pocit opanuje otca, keď si povie: „Toto je moje dieťa, ja som mu dal život a Boh dušu!“ Keď sa pýtala Mária Valtorta v zjavení Pána Ježiša: „Ako by sa teda, Pane, boli rozmnožovali ľudia, keby nebol Adam s Evou spáchali hriech?“ Odpoveď Pána Ježiša znela: „Božou milosrdnou láskou.“

Keď Kristus založil svätú cirkev, videl, že manželstvo môže jeho kráľovstvu preukázať dôležité a mnohé veľké služby. Keď manželia prijímú deti, ktoré im Boh chce dať, keď ich

prinesú ku krstu a po kresťansky vychovávajú, pomáhajú šíriť jeho kráľovstvo tak, ako to namiesto nich nemôže urobiť nikto iný na tomto svete. To sú služby, bez ktorých sa Kristus nezaobíde a ktorých sa Boh nikdy nezriekne.

Povolanie rodičov vyžaduje však aj veľké obete, čnosti a odriekanie. Boh, aby na to manželov prispôbil, chcel im dať osobitné milosti. Chcel tiež ľuďom ukázať, že manželstvo je veľká a svätá vec. A tak ho Kristus povýšil na sviatosť: „Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje.“ Manželstvo je jednou zo siedmich veľkých svätých vecí kresťanstva a má iným spôsobom tú istú úlohu ako kňazstvo. Má pomáhať šíriť Cirkev Kristovu na zemi, zaľudniť nebesá a zaplniť miesta po padlých anjeloch. Úloha, pri ktorej ide o bytie alebo nebytie pre mnohých ľudí, úloha, ktorá obsahuje v sebe večné šťastie nesmrteľných duší.

Dieťa nemá byť prostriedkom obživy pre svojich rodičov, aby nemuseli robiť a aby ich rodina z toho žila. Rodičia by mali dbať na to, aby ich dieťaťu nikto neublížil a oni mu dali dobrú kresťanskú výchovu. Rodičia svojou prácou, za ktorú majú dostávať spravodlivú odmenu, majú vytvárať dieťaťu hmotné prostriedky pre rast a obživu, aby sa v nich vyvíjalo nielen telo, ale aj zdravý duch. A takéto podmienky dokážu vytvoriť len rodičia, ktorí majú zmysel pre rodinu. Manželstvo je zväzok, uzatvorený výlučne medzi mužom a ženou tak, ako to ustanovil Boh a Kristus ho povýšil na sviatosť.

Niektorí ľudia chápu manželstvo ako dohodu vytvorenú medzi mužom a ženou, ktorí sa dohodli utvoriť akési spoločenstvo, zamerané na plodenie a výchovu detí. Vzájomná pomoc a rast v láske sú považované za druhoradé. Moderní manželia nechcú mať viacej detí:

Suseda

*V daždi kráča bez daždnika,
hlava v pleciach stisnutá,
za ňou chlapček i dievčatko
pomaly si cupitá.*

*Zavčas rána zobúdz sa,
deti do škôl vychystá.
I seba hneď do práce,
veď budúcnosť je neistá.*

*Pomôž, Bože, zas a znova,
daj oddýchnuť trošičku,
dlhý deň mám dnes i zajtra,
slyz mám na krajíčku.*

*I ozve sa, usmeje,
milým slovom odpovie,
s láskou deti napomína,
o živote dosť už vie.*

*A potom len v tichosti
s taškou plnou k domu blíž,
myšlienky k Pánovi dvíha,
poprosí o silu ísť.*

*Z práce do roboty, doma
k deťom trpezlivá byť.
Aj s manželom len zadobre
túži svoj sľub naplniť.*

*Nežaluje, nezávidí,
nenápadne zavzdychá,
na sestrinom pleci občas
strápená si zavzlyká.*

*Ak si sa tiež spoznala,
nezastavuj, ďalej choď.
Cesta k Pánovi je ťažká.
Kráčаш po nej správne,
MATKA.*

len tak jedno, maximálne dve. Myslou mi prebehnú slová neboného duchovného otca Ladislava Franca: „Nechcete mať viac svojich detí, tak budete robiť na cudzie.“

Druhý vatikánsky koncil (1962-1965) potvrdil stálu náuku Cirkvi o nerozlučiteľnosti platného sviatostného manželstva. Tak plodenie a výchova detí ako aj dobro manželov majú rovnakú dôležitosť.

Neexistuje žiadny iný druh manželstva a už vonkoncom nie manželstvo vytvorené medzi mužom a mužom a ženou a ženou. Tieto homosexuálne a lesbické spojenia, ktoré v niektorých štátoch už uzákonili možnosťou zosobášiť sa, sú len výsmechom zhýralej doby, ktorá akoby kopírovala to, čo tu už pred pár tisíc rokmi bolo, ale hriešne mestá (Sodoma a Gomora) neslávne zanikli. Vyhovárať sa, že chcú žiť aj oni v jednopohlavnom manželstve preto, lebo sa majú radi. A to všetko potrebujú hlavne preto, aby mohli bez problémov dediť jeden po druhom. Toto všetko sa však môže aj bez manželského spolužitia. Stačí, ak sa urobí notárska zmluva a je po probléme.

Lenže tu niečo nie je v poriadku, lebo diabol nespí. My žijeme už v dobe, keď práve muž a žena nechcú vstupovať do manželského zväzku. Chcú žiť iba tak, voľne, kde si môže jeden, alebo druhý odísť, kedy sa mu zachce. Vraj na to papier nie je potrebný a práve tí sa o dedičstvo jedného po druhom neboja. Ale prečo potom homosexuálom a lesbickým tak záleží na tom, aby práve ten papier mali? To však ešte nie je všetko. Chcú si adoptovať deti, aby ich spoločne vychovávali. Ako oni budú vychovávať deti? Dieťa nebude vedieť, kto je otec, kto je mama? Pred sebou budú stále vi-

dieť len muža a muža, alebo tetu a či mamu? O dobrej výchove detí sa tu dá zdravo pochybovať, lebo obraz manželstva dvoch mužov budú stále mať pred sebou. Pri pomyslení na to, že môžu byť zneužívané na tento cieľ práve mužmi (otcami), alebo ženami (mamami), až behá mráz po chrbte.

Demokracia? Prinajmenšom čudná. Keď aj v kresťanských rodinách prevláda názor na svojho miláčika psa, o ktorom mnohí hovoria, ako o súčasti ich rodiny. Nikde vo Svätom písme nečítame, žeby bol Boh ustanovil rodinu z muža, ženy, detí a psa. Pes je domáce zviera, ktoré od nepamäti človek využíval na ochranu svojho majetku, či pasení domácich zvierat a nie na to, aby bol súčasťou rodiny.

Počas svojej pastoračnej návštevy vo Veľkej Británii v roku 1982 pápež Ján Pavol II. povedal o manželskom živote toto: „Muž a žena zaväzujú sa navzájom k nepretrhnutelnému spojeniu úplného vzájomného sebadarovania. K úplnej jednoty lásky. Lásky, ktorá nie je pomiňajúcim sa citom alebo dočasným zaslepením, ale ktorá je zodpovedným a slobodným rozhodnutím spútať sa úplne s partnerom na časy dobré i zlé.“

Napriek tomu nezhoda v manželstve je skutočnosťou. Je to tmavá škvrna manželstva, ilustrovaná mnohými prerušeniami manželského spolužitia vo forme rozvodu, alebo odluky. Absolútne nerozlučiteľné je sviatostné manželstvo, uzatvorené medzi dvomi pokrstenými, ktoré bolo zavŕšené manželským úkonom, z ktorého má vzniknúť rodina, ktorá sa má neustále rozvetvovať a nie rozlučovať, lebo tým trpia najviac deti.

Ján Jenča

ilustračná snímka: Martin Magda

Pieseň záchrany

Takmer na moravsko-slovenskom pohraničí, v lokalite chotára obce Strání, založil knieža Lichtenštajn v roku 1794 sklársku Hutu – továreň sklárskych výrobkov. Lokalita, kde sklársku Hutu umiestnil, bola obklopená hustým porastom bukových stromov, ktorých drevo bolo tým najideálnejším palivom. A Alojz Lichtenštajn bol aj majiteľom lesov na hraničnom pomedzí až k vrcholu veľkej Javoriny. V roku 1850 však zabehnutú Hutu Lichtenštajn predal podnikateľovi Emanuelovi Zahnovi za šesťtisícpäťsto zlatých. Po jeho smrti vedenie Huty pripadalo jeho synovi. Ten si uvedomil, že pre početné množstvo zamestnancov bude potrebovať lekársku starostlivosť, lebo v Hute často dochádzalo k zrane-

niam a najbližšia lekárska stanica bola vo vzdialenosti 20 kilometrov a nachádzala sa v Uherskom Brode, alebo v Novom Meste nad Váhom. Zároveň zmenil pôvodný nemecký názov Huty a v českom jazyku ho upravil na Sklárska fabrika Květná. Na vypísaný konkurz sa prihlásil len jeden lekár. Išlo o doktora Adolfa Hubera, ktorý v roku 1896 vyštudoval lekársku fakultu vo Viedni a po krátkej stáži v Brne na chirurgickom a psychiatrickom oddelení sa ako 28-ročný prihlásil do Květné u Emanuela Zahna. Adolf Huber bol síce žid, ale Emanuel Zahn v roku 1897 nemohol tušiť, že tento mladý a ambiciózny lekár sa stane všeobecne obľúbený na celom okolí a že ho Božia prozreteľnosť použije ako prostriedok na uskutočnenie

svojho zámeru.

Doktor Huber sa od začiatku svojej činnosti v Květné zapísal do vedomia pacientov tým, že keď sa ho opýtali, čo sú dlžní, odpovedal: „Ja iba liečim, Boh uzdravuje! Som rád, že som vám pomohol. Keby sa v budúcnosti stalo, že ja budem potrebovať vašu pomoc, dúfam, že mi ju neodmietnete. Teraz choďte pekne domov v Božom mene.“ Pacienti od Hubera odchádzali v presvedčení, že takého lekára im skutočne poslal sám Boh. Bolo to zásluhou Emanuela Zahna, ktorý finančne zabezpečoval nerušený chod ordinácie. Dokonca dal Huberovi postaviť veľmi vkusnú vilu, ktorá je dodnes zachovaná. Do Huberovej starostlivosti okrem zamestnancov Huty patrili aj obce Strání,

Korytná, Komno a prichádzali k nemu aj občania z Moravského Lieskového aj zo Bziniec. Huber sa stal vyhľadávaným odborníkom. Keď sa Huber oženil, stal sa otcom dvoch dcér. Staršia mala meno Eliška a mladšia Irena. Irena sa vydala za istého Fišera a bola bezdetná. Eliška mala s manželom Brunom dcéru Zuzanu a po Brunovej smrti s manželom Deutschom syna Freda, ktorého starý otec Huber nesmierne miloval. Netušil však, že do jeho vzťahu k vnukovi zasiahne Božia prozreteľnosť tak, že sa naplnia slová, ktoré hovorieval pacientom pri odchode z ordinácie. V roku 1933 sa doktor Huber odsťahoval z Květnej k svojej dcére Irene na dôchodok. Chorí ľudia ho však vyhľadávali aj v Novom Meste nad Váhom. Keď došlo k rozdeleniu Československa a fašisti začali na protektorátnom území prenasledovať židov, tak sa Deutsch, ktorý bol zubným lekárom v Ostrave, presťahoval do rodného Uherského Brodu aj s manželkou a deťmi, k svojej 80-ročnej matke Jenny Deutschovej, ktorá žila pri svojej 60-ročnej dcére Irene. Všetkých však gestapo zatкло a umiestnilo v gete na okraji Uherského Brodu. O tejto hroznej situácii sa dozvedel v novembri 1941 aj doktor Adolf Huber. Rozhodol sa okamžite konať, lebo správne predpokladal, že geto je iba prestupnou stanicou na odvečenie jeho blízkych do koncentračného tábora Osvienčim, kde ich usmrtila. Huber sa teda spojil s 37-ročným Oskarom Götzom z Květnej, farárom Pavlom Chorvátom zo Bziniec a ešte jedným lekárom z Uherského Brodu, ktorý vlastnil auto a požiadal ich o pomoc pre

svoju rodinu. Keď od nich dostal uistenie, že sú ochotní podieľať sa na záchrane jeho rodiny, ako dobrý znalec mentality nábožných Moravanov a Slovákov, ustanovil trasu a deň úteku, aby sa jeho najbližší dostali do bezpečia. Ten dátum bol 24. decembra a trasa viedla z Uherského Brodu, cez Nivnicu a Slavkov do Květnej, kde sa utečencov mal ujať šľachetný Oskar Götz a previesť ich cez hranicu na Slovensko.

Práve vo chvíli, keď na Moravskej strane zasadali k štedrovečernému stolu, zastalo pri gete auto, do ktorého už vopred informovaná Eliška nasadla s manželom. Ale pre Deutschovu matku a sestru Irenu sa už miesto nenašlo. Rýchlo sa s nimi rozlúčili a auto zamierilo smerom k Nivnici. Bez kontroly sa šťastne dostali až do Květnej, kde ich už čakal Oskar Götz, ktorý ich milo prijal vo svojom príbytku a riekol im: „Od tejto chvíle sa budeme riadiť príkazmi vášho otecka, doktora Hubera, ktorý mi presne opísal, čo máme robiť, aby ste sa zachránili.“ U Oskara Götz z ostali až do 23. hodiny a potom sa pustili ďalej do pohraničnej Strážnice cez les až k hraničnej čiare. Tak sa hovorilo hraničnému pásu očistenému od stromového porastu. To preto, aby nemecké hliadky mohli ľahko odhaliť utekajúcich z protektorátneho územia. Počasie utečencom prialo. Bolo bezvetrie a padal hustý sneh, ktorý okamžite zakrýval ich stopy. Pred hraničnou čiarou zostali stáť a vyčkávali na pokyn šľachetného sprievodcu. Z neďalekej pohraničnej Strážnice počuli spev nemeckých vojakov, ktorí spievali Tichá noc, svätá noc. A práve, keď v

piesni zaznievalo „...bije záchraná hodina nám...“, ozvali sa strážnické kostolné zvony, zvolávajúce nábožných Moravanov na polnočnú svätú omšu. Oskar Götz zvolal: „Tak teraz v mene Božom utekajme, nech nás aj Matka, ktorá v túto presvätú noc porodila záchrancu ľudstva, ochráni! Veď takýto plán úteku mohla vášmu otcovi vnuknúť len ona. A keď sa vám to podarí, budeme jej aj jej Synovi do smrti vďační.“

Prechod cez hraničnú čiaru sa skutočne podaril, ale na to, čo sa vtedy vnukovi doktora Hubera stalo, si on aj po odstupe 66 rokov milo spomína. Vyrozprával to vydavateľstvu Journal of Czech and Slovak Jewish family and community history v New Yorku. To si skutočnosti overilo na Slovensku a keď zistili, že všetko bolo tak, uverejnili to v knihe Phoenix, ktorá vyšla v roku 1997. A tak sa v tejto knihe píše, že keď sa 9-ročný Fred brodil cez hraničnú čiaru snehom, stratil tam topánky. Nemohli sa však vrátiť a hľadať ich. Oskar Götz ho preto zobral na chrbát a Fred si bosé nohy zastrčil do Götzových vreciek na kabáte. Tak ho preniesol až na slovenskú stranu, kde už v priekope na nich čakal starý otec Huber. A keď aj na Slovensku došlo k zatýkaniu židov, zveril Huber svojho vnuka farárovi v Slatine nad Bebravou, kde jeho vnuk prijal krst kresťanskej viery a súčasne krycie meno Jozef Marták. A to je nezvratné svedectvo o tom, že hlavnú úlohu pri záchrane spomínaných z geta mali oslavy narodenia Ježiša Krista a tiež pieseň záchrany za hlaholu zvonov.

spracoval Pavol Majerník ml.

Lenka Novotná

Všetky rozhodnutia sa nás týkajú

Ak sa musíme rozhodovať medzi dvoma možnosťami, najprv zvažujeme všetky pozitíva aj negatíva, starostlivo uvažujeme nad dopadom, ktorý by malo rozhodnutie na náš život, ale aj na život našich blízkych, a čo je najdôležitejšie, za nič na svete nechceme urobiť chybu.

Chyby sú to, čo nás v súčasnosti najviac desí. Bojíme sa vlastných rozhodnutí, pretože za nimi stále očakávame zlyhanie. Ale čo tak za nimi hľadať práve cieľ? Práve dôvod, prečo rozhodnutie podstupujeme, by mal byť našou motiváciou k tomu, aby sme sa nakoniec rozhodli správne.

Možno to znie ako klišé, ale počúvanie vlastného srdca je naozaj to, čo nám pomáha rozhodnúť sa. Jediné správne riešenie z možností, ktoré nám zvyčajne napadnú, je často práve to prvé. Problém nastáva až vtedy, keď nad rozhodnutím začneme príliš rozmýšľať. Či už pod vplyvom názorov z okolia alebo rôznych okolností, ktoré nás nútia dookola rozoberať všetky alternatívy. Nakoniec sa vo vlastnej hlave nedokážeme vôbec vyznať a prvoplánovo si vyberáme to, čo je dobré pre ostatných a nie pre nás samých.

Rozhodovanie je však niečo, čo náš život posúva vpred a robí nás odhodlanejšími, odvážnejšími a v konečnom dôsledku aj múdrejšími. Veľké rozhodnutia v spoločnosti sa týkajú nás všetkých a pocit, že zrazu dokážeme hýbať vecami, ktorými za nás inak hýbajú štátne orgány, je dobrou príležitosťou pre ukážku jednoty a iniciatívy. No je to predovšetkým šanca niečo zmeniť, zabojsť za vlastný názor. Je veľká škoda, že túto jedinečnú možnosť 7. febru-

ára nevyužilo viac ľudí.

Uplynulé referendum však bolo veľmi dobrým dôkazom toho, že na základe krátkych, ale dobre obhájených protiargumentov sa dá ovplyvniť veľké množstvo hlasujúcich. A to dokonca až tak, že ich pôvodné presvedčenie ustúpi. Kampane, ktoré celému referendu predchádzali, boli plné pozitívnych i negatívnych myšlienok, ktoré bolo ťažké akceptovať bez emócií. Odvšadiaľ sme počúvali slová povzbudzovania k účasti, vídali sme letáky a iné propagačné materiály, ktoré k udalosti takéhoto typu, samozrejme, patria. Veď koniec koncov, ak chceme niečo dosiahnuť, musíme do toho vložiť veľa úsilia. Lenže, ak je niečoho jednoducho príliš, má človek tendenciu stiahnuť sa do svojej vlastnej „ulity“ a brániť sa. Často práve vzdorovitou a úplne iným správaním, než by sa od neho očakávalo. A to sa vo všeobecnosti netýka len nás, mladých.

Niektorí ľudia na Slovensku boli natoľko otrávení neustálym zdôrazňovaním účasti, že sa napokon rozhodli zostať doma s presvedčením, že je to aj tak celé úplne zbytočné. A to aj napriek tomu, že predtým referendum podporili. Náš postupne nadobudnutý slovenský pesimizmus je niekedy najväčšou záťažou pri rozhodovaní o veciach, na ktorých by nám malo skutočne záležať.

Je veľmi ťažké zhodnotiť výsledok, aj napriek tomu, že sa to po referende prirodzene očakáva. Ľudia, ktorí úprimne verili v to, že to bude mať zmysel, sú sklamaní z ľahostajnosti iných a tí, ktorí túto udalosť bojkotovali, si možno vydýchli...

Podstatné však je, že referendum ľudí nespojilo, ale naopak, rozdelilo na dva tábory, ktoré svojimi názormi bojovali proti sebe. A pritom predmetom referenda bola rodina. Tradičná rodina ako základ spoločnosti, plná lásky, porozumenia a bezpečia. Lenže už od nepamäti je známe, že je ľahšie viesť vojnu ako udržiavať mier.

Napriek tomu, že sa nám zdá, že sa nič nevyriešilo a celý ošiaľ okolo hlasovania bol zbytočný, nemali by sme upadať do ľahostajnosti. Naše presvedčenie aj osobnosť nám zostávajú. Zostáva nám aj naša viera a stále máme výchovu budúcich generácií vo vlastných rukách.

A či je chybou, že bolo referendum neplatné? Možno teraz, keď je všetko ešte čerstvé, ale nakoniec, neúspech nemusí znamenať hneď zásadnú chybu. Prípadné omyly sa prejavujú neskôr, v budúcnosti, pod vplyvom zmien v politike či vo verejnom živote.

Zmeniť sa dá veľa, a to nielen hlasovaniami. No najviac zmien dokážeme v spoločnosti sami, vlastným príkladom.

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

"Strácam zmysel, nikdy necítim radosť"

„Som ešte veľmi mladá a budúcnosť mám pred sebou. No napriek tomu nikdy necítim radosť. Život nemá pre mňa žiadny zmysel. Často by som najradšej spáchala samovraždu.“

Všetci na mňa žiarlia, pretože som pekná, mladá a dosť bohatá. Ale moje srdce je prázdne.“

Takéto slová veľmi zarmucujú. Boh nás stvoril, aby sme boli šťastní. Je potrebné, aby si to mladý človek uvedomil. Reklamy vám ponúkajú najrozličnejšie kozmetické prostriedky a kúry, aby ste sa stali ešte atraktívnejšími. To vás má naplňovať radosťou. A naozaj, mnohí mladí padnú do tejto pasce.

Myslia si, že kult tela, skrášľovacie prostriedky a krásne šaty môžu vyvolať spontánnu radosť. No potom sa dostanú do bodu, keď si uvedomia, že radosť v týchto veciach nespočíva. Je v nich len veľmi dočasné potešenie, ale je to všetko.

Iní si myslia, že môžu dosiahnuť pravú radosť na diskotékach, pitím alkoholu, skúšaním šťastia na hracích automatoch, kupovaním pornografických časopisov, vyhlá-

dávaním porno stránok na internete či nezáväzným sexom.

Mnohí mladí vedia, o čom hovorím, pretože ako mladé dievčatá si už vyskúšali veľa z toho, čo som vyššie spomenul. No napriek týmto všetkým zážitkom sú smutní. To je dôkaz, že všetky tieto „pôžitky“ môžu mladým ponúknuť len akési krátkodobé potešenie, ale nemôžu vám naplniť srdce. Srdce môže naplniť iba Ježiš! Iba Ježiš mladého človeka nezradí.

Mnohí mladí si myslia, že keď ich pozýva Ježiš, aby šli za Ním, je to len preto, že od nich niečo chce. On chce, aby ste ho nasledovali iba preto, lebo má veľa darov, ktoré vám chce dať. On nič nepotrebuje. On je Boh a ste to vy, ktorí ho potrebujete.

Ak chcete, aby vám Ježiš vložil do rúk pekné veci, musíte roztvoriť dlane, aby z nich najprv vypadlo všetko, čo ste si nahromadili a pritom vás to nenaplnia! Musíte z nich nechať vypadnúť vaše hriechy.

Predstavte si chlapčeka, ktorý príde domov a má niečo schované v dlaniach. „Čo to schovávaš?“, pýta sa ho mama. „Jeden kamarát mi dal farebné cukríky.“ „No tak, otvor dlane a odlož tie cukríky,

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

dám ti obed a naješ sa dosýta.“ Chlapček si však nechal obidve dlane zavreté. Tak veľmi lipol na sladkostiach, ale tie mu žalúdok nenaplnili.

Rovnako ani vám nenaplnia život rôzne zážitky s kamarátmi. Možno sú pestré, chvíľu vás potešia, ale nič viac. Nedajú vám trvalú radosť.

Radosť je ovocím Ducha Svätého (porov. Gal 5,22). Svätý Augustín raz povedal: „Nespokojné je moje srdce, kým nespočinie v Tebe.“

Verím vám, mladí priatelia, že hlboko vo vnútri srdca ste dobrí. Ale ste popletení a azda aj zrádzaní dospelými, ktorí namiesto toho, aby vám pomáhali, vás využívajú. No buďte si istí, že keby vás aj všetci opustili, Ježiš vás nikdy nezradí.

Vrhnite sa do oceánu Jeho lásky. Jeho láska vám môže dať pravú radosť.

Ahoj deti!

Znova sa stretávame pri našej rubrike. Ako, spokojní s polročným vysvedčením? Verím, že áno. Za sebou už určite máte karneval, ubehli aj polročné prázdniny a v stredu vstúpime do obdobia pôstu.

Popolcovú stredu sme si už v Spektre spomínali minulý rok. Nedá mi ale nespomenúť, že je v celej našej cirkvi prvým dňom pôstneho obdobia. Hovorí sa jej aj škaredá streda. Láčína sa ňou 40-dňové obdobie pred Veľkou nocou. Vedeli ste však, že nedele sa do týchto 40 dní nezapočítavajú? Je to tak, v skutočnosti je to teda 46. deň pred Veľkonočnou nedeľou. ;)

Je dňom prísneho pôstu, zdržovania sa mä-

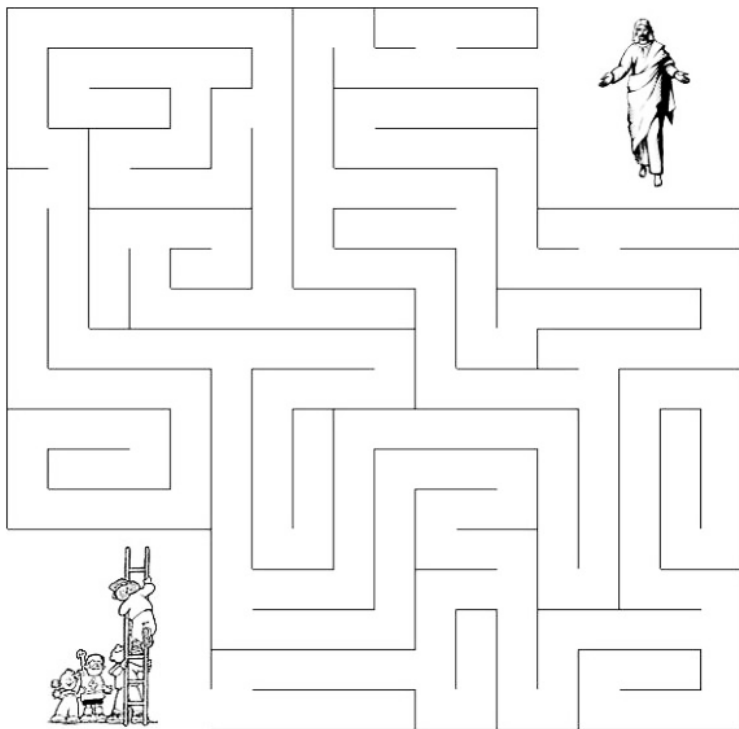
sitého pokrmu, dňom pokánia.

Popol, ktorým sme poznačení v tento deň na čelo, sa získava spálením bahniatok z minuloročnej Kvetnej nedele. Symbol pomazania popolom sa vzťahuje na tradíciu sypania si popola na hlavu na znak pokánia.

Popolcová streda môže byť pre nás dňom, kedy si viac uvedomujeme, kam smerujeme, i to, že Ježiš je jedinou cestou do NEBA. :)

Kamaráti, určite už odpočítavate dni do ďalších prázdnin. No ja vám chcem popriať hlavne úspešný štart nového školského polroka. Nezabudnite, začnite naplno a potom to už pôjde až dokonca júna ako po masle!

Nik nepríde k Otcovi, ak nejde cezo mňa

Úlohy:

1. Vašou úlohou je v biblii vyhľadať citát Pána Ježiša. Súvisí s cestou, cestou nášho života, ktorú som spomínal. Stačí doplniť chýbajúce slová:

Ježiš mu povedal: „Ja som C____, P____ i Ž____. Nik nepríde k Otcovi, ak nejde cezo mňa.“

Indícia: Jn 14, 6 (Popros rodičov, aby ti pomohli hľadať v biblii.)

2. Dostaň sa bludiskom po správnej CESTE k Ježišovi! ;)

Trampoty v manželstve

90. Nežnosť, dôležitý aspekt nášho vzťahu

Sexuálna intimita pramení z nežnosti; sú to dve strany jednej mince. Nežnosť je dôležitá pre náš vzťah, bez nej by bolo milovanie prázdne a jednorozmerné. Nežnosť znamená venovať si čas aj mimo samotného milovania – čas na uvoľnenie sa od tlakov dňa. Je to čas na budovanie romantiky a túžby. Čas radovania sa z telesnej blízkosti. Čas milovania jeden druhého pomocou slov: láskavých, jemných, povzbudivých. Nezáleží na tom, či používame znova a znova tie isté slová, ak ich myslíme naozaj úprimne.

Práve tak, ako orchester začína hobojom a potom nastupujú ostatné nástroje a zladujú sa s ním, tak aj nežnosť znamená zosúladienie našich vzájomných citových potrieb. Ak tomu nevenujeme čas a snažíme sa iba dosiahnuť orgasmus, sex bude mechanicky.

Niektorí manželia sa dotýkajú svojich manželiek iba vtedy, keď chcú sex. To však vysiela hrôzostrašný signál manželke. To v skutku môže viesť k manželstvu bez akéhokoľvek telesného kontaktu, pretože manželka sa stiahne a bude pociťovať odpor k manželovmu postojú a úmyslom. Ak sa v nejakom zmysle cíti zneužitá, jej telo sa uzatvorí. Ak sa má žena oddať svojmu manželovi, je pre ňu dôležité, aby sa cítila v bezpečí.

ilustračná snímka: Martin Magda

čí. Ona musí cítiť, že je milovaná. Musí sa cítiť výnimočne.

Nechcem tvrdiť, že nežnosť a vášeň sa navzájom vylučujú, ale citové naplnenie je najmä pre ženu rovnakým uspokojením, ako dosiahnutie orgasmu.

V určitej fáze života jedna z troch žien prežíva domáce násilie. To je hrozný protiklad k slovám z listu Efezanom: „Muži milujte manželky ako aj Kristus miluje Cirkev...“ (Ef 5, 25). Pri tradičnej židovskej svadbe si muž namiesto nasadenia prsteňa na prst svojej manželky, zoblečie kabát a zavinie manželku doň na znak jeho príslubu chrániť ju.

Viacerym ženám položili otázku, čo robí z muža dobrého milenca? Ich odpovede ukázali, že to nie je ani atletická zdatnosť, ani veľkosť

mužových svalov, ani veľkosť niečoho iného, ale skôr nežnosť. Toto vyzdvihovali oveľa viac, než akýkoľvek telesný schopnosti. Telesná láska nemôže fungovať v kontexte sebeckta, využívania, kritizovania alebo drsnosti.

Keď sa žena cíti bezpečná, výnimočná a krásna, jej myseľ a telo budú sexuálne reagovať na jej manžela a to zvýši ich vzájomné uspokojenie.

Spáľňa by mala byť miestom, kde manželka vie, že „stará sa o mňa, miluje ma a váži si ma. Vo svete, ktorý ma môže podceňovať, pohŕdať mnou alebo sa mi vysmievať, tu je človek, ktorý ma pozná viac než hocikto iný a je ku mne nežný.“

MUDr. Blažej Vaščák

snímka: Martin Magda

Blahoželáme

otcovi biskupovi Stanislavovi Stolárikovi k životnému jubileu. Nech vám Trojjediný Boh zachová svoju priazeň, požehná vás darmi zdravia, radosti, pokoja a nech vám neodníma svojho ducha. Panna Mária, matka kňazov, nech vás chráni a sprevádza svojím orodovaním. K zástupu gratulantov sa pripája aj farnosť Víťaz so svojím duchovným otcom Marekom. "Božie pôsobenie - začiatok, stred i koniec."

(Mária Wardová)

Stane sa:

- 18. 2. – Popolcová streda - začiatok 40-dňového pôstneho obdobia; v tento deň je prísny pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu

- 20. 2. začnú krížové cesty v pôstnom období:

Krížové cesty v piatok:

Víťaz o 18:00 h, Ovčie o 16:30 h a po nich sv. omša

Krížové cesty v nedeľu:

Víťaz o 14:30 h, Ovčie o 13:30 h

- 22. 2. bude po sv. omšiach jarná zbierka na charitu

- 10.3. v pondelok začíname deviatnik k sv. Jozefovi, ženichovi Panny Márie, ktorého slávime 19. marca

- 14. 3. bude spoločná krstná náuka o 10:00 h na fare

Stalo sa:

- 18. - 25. 1. 2015 Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

- 24. 1. - deň celodennej poklony v našej farnosti; v sobotu od 12:00 h bola vyložená Sviatosť až do večernej sv. omše

- 25. 1. bola duchovná obnova ružencového bratstva v Ovčí; duchovnú obnovu viedol dominikán p. Melichar Matis, OP, provinčný promótor pre ruženec na Slovensku; duchovná obnova bola spojená s reorganizáciou ružencového bratstva

- 25. 1. v nedeľu po sv. omšiach bola zbierka je zbierka na Arcidiecézne centrum pre mládež v Prešove a Univerzitné pastoračné centrum v Košiciach

- 31. 1. v sobotu o 18:00 h bolo prvé stretnutie nahlásených párov na snúbeneckú školu v katechetickej miestnosti na fare

- 2. 2. v pondelok sme slávili sviatok Obetovania Pána (Hromnice) - 40 dní od Narodenia Pána Ježiša; pri svätých omšiach bolo požehnanie sviec - hromničiek

- 3. - 4. 2. v utorok pri svätej omši vo Víťaze a v stredu v Ovčí na spomienku na sv. Blažej bolo spoločné požehnanie hrdiel so sviecami; po sv. omši bol v kostole premietnutý spot kňaza Mariána Kuffu, vyjadrujúceho sa k referendu

- 7. 2. bolo referendum na Slovensku o ochrane rodiny; z našej farnosti sa ho zúčastnilo: Víťaz 68,46 % a Ovčie 72,47 %

- 10. a 11. 2. pri príležitosti 23. Svetového dňa chorých bolo v utorok 10. februára 2015 pri večernej svätej omši vo Víťaze pomazanie chorých; v Ovčí bola táto sviatosť udelená v stredu 11. februára pri večernej omši

- 14. 2. bola spoločná krstná náuka o 10:00 h na fare

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
16. 2.	Pondelok				
17. 2.	Utorok	18:00	za ZBP rodín prístrešia Albíny Čechovej		
18. 2.	Popolcová streda	7:00	† Helena a Matej Galdunovci	17:00	na úmysel bohuznámej osoby
		18:00	† Štefan, Jozef a Žofia Jenčovci		
19. 2.	Štvrtok	7:00	† sr. Vojtecha Kollárová (výročná)		
20. 2.	Piatok	18:00	† Jozef, Vincent a Peter	17:00	† Agnesa a Jozef Baranovci
21. 2.	Sobota	7:00	za ZBP rodín prístrešia „Lesníková“		
22. 2.	1. pôstna rok - B	7:30	70: Mária Jenčová	9:00	† Ján, Mária a Valent
		10:30	za farnosť		
23. 2.	Pondelok				
24. 2.	Utorok	18:00	za ZBP bohuznámej rodiny		
25. 2.	Streda			17:00	za ZBP manželov Františka a Alžbety Hudákovcov
26. 2.	Štvrtok	7:00	za ZBP rodín prístrešia „ku Ovčiemu“		
27. 2.	Piatok	18:00	† Mária a Valent Birošovci	17:00	† Albert, Apolónia a Ján
28. 2.	Sobota	7:00	† Žofia a Ondrej Uličný		
1. 3.	2. pôstna rok - B	7:30	75: Helena Krankotová	9:00	za farnosť
		10:30	za ZBP rodín prístrešia „Galdunová“		
2. 3.	Pondelok				
3. 3.	Utorok	18:00	† Margita a Mária		
4. 3.	Streda			17:00	50: Mária Kráľová
5. 3.	Štvrtok	7:00	† Helena, Matej, Mária a Karol		
6. 3.	Piatok	18:00	† Andrej a Mária Jenčovci	17:00	† Anna, Martin a Valentín Magdovci
7. 3.	Sobota	7:00	za ružencové bratstvo	17:00	za živých a zosnulých členov ružencového bratstva
8. 3.	3. pôstna rok - B	7:30	† Jozef a Františka Pavlíkovci	9:00	za farnosť
		10:30	75: Ema Uličná a za jej rodinu		
9. 3.	Pondelok				
10. 3.	Utorok	18:00	† Helena a Ján Džamovci		
11. 3.	Streda			17:00	† Anna a Jozef Pribulovci
12. 3.	Štvrtok	7:00	† Apolónia Miháľová		
13. 3.	Piatok	18:00	† Jozef Kollár a Marcela Jenčová	17:00	65: Anna a Matej
14. 3.	Sobota	7:00	† Milan Fečke, kňaz		
15. 3.	4. pôstna rok - B	7:30	za farnosť	9:00	† Veronika Jenčová (výročná)
		10:30	† Helena a Ján Pavlíkovci		

16. januára 2015 duchovná obnova ružencového bratstva v Ovcí, viedol promótor pre ruženec p. Melichar Matis OP